

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 8 (361)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
19 квітня 2014 року

ВЕЛИКДЕНЬ

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

*Свято Воскресіння –
найдорожче свято!
Вічності дарунок,
музики краса.
І коли приходить
свято це до хати,
На душі і серці
сяє в нас роса.*

*Розцвіта Великдень
та й прегарним цвітом,
Кожен йому радий,
кожен його ждав.
І пливе молитва
лебедем над світом
До Христа, що серце
за людей віддав.*

ВІДМІННИКИ НАВЧАННЯ

Сестри Віра, Надія, Любов КОТИКИ навчаються на 3 курсі медичного факультету. Чарівні й веселі, вони мають одну заповітну мрію на трьох – стати лікарями. Щоб повертати людям безцінний Божий дар – здоров'я, потрібні системні, глибокі знання.

Стор. 8

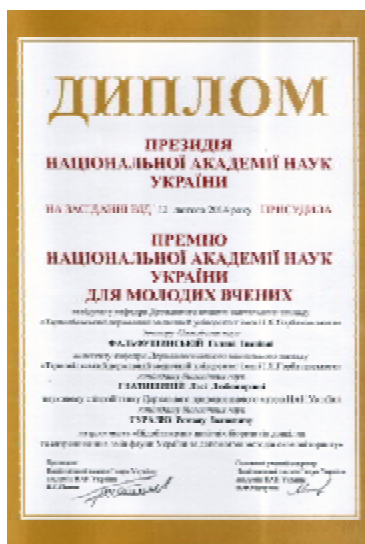
ЛАУРЕАТИ

НАШІ НАУКОВЦІ ОТРИМАЛИ ПРЕМІЮ НАН УКРАЇНИ

Викладачі кафедри загальної хімії Тернопільського державного медичного університету отримали премію Національної академії наук України для молодих вчених.

Таким чином завідувач Галина Фальфушинська й асистент Леся Гнатишина здобули всеукраїнське визнання за цикл праць «Відображення новітніх біурізиків довкілля та антропогенних змін фауни України за допомогою методів екомоніторингу». Вручення цієї премії за кращі наукові роботи в галузі природничих, технічних і соціогуманітарних наук відбулося під час засідання відділення загальної біології НАН України.

«Ця нагорода для кожного науковця є великою гордістю,

адже вона свідчить про визнання наукових досягнень. Заявку на її здобуття подали торішнього грудня. Потрібно було показати доробок упродовж ос-

таних п'яти років», — зазначила Галина Фальфушинська.

Наукові здобутки Галини Іванівни вагомі. Торік вона отримала премію Президента України для молодих вчених, з 2006 року й донині виграла сім особистих грантів Всеукраїнського біомедичного товариства, нагороджена дипломами за кращу усну доповідь у конкурсі молодих вчених у рамках 7-ї Міжнародної Парнасівської конференції з біохімії та молекулярної біології (2009 р.) і за кращу усну доповідь у конкурсі молодих вчених «Актуальні проблеми біохімії та біотехнології-2010», присвяченої 125-річчю від дня народження академіка О.Палладіна.

Результати наукових досліджень, отримані за період 2006-2014 років, опубліковані в 120 працях, у тому числі 27 статтях у міжнародних та

Лауреати премії НАН України Галина ФАЛЬФУШИНСЬКА та Леся ГНАТИШИНА

всеукраїнських реферованих журналах системи PubMed, Scopus та Begeell House та 34 статтях — у фахових журналах. Має чотири па-

тенти України на корисну модель та 1 навчальний посібник з грифом МОН України.

Прес-служба ТДМУ

СТУДЕНТИ-МЕДИКИ ЗДІЙСНИЛИ ВЕЛОПРОГУЛЯНКУ

Викладачі та студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського провели акцію, присвячену Всесвітньому дню здоров'я. Захід відбувся у формі велопогулянки.

У заході взяли участь студенти різних курсів, викладачі університету та всі бажачі. Прогулянка на велосипедах відбулася навколо Тернопільського ставу. Ідейним натхненником і організатором акції

став студент п'ятого курсу медичного факультету Василь Підгірний.

«Окрім навчання в університеті, у вільний час займаюся велоспортом і пробую пропагувати велорух в нашому місті. Мені дуже хотілося зосередити увагу тернополян на важливості здорового способу життя. Акцію вдалося зорганізувати упродовж тижня. Про захід оголосили в соціальних мережах, розміщували оголошення в дозволених місцях, розпові-

дали знайомим. Тернопіль має свої переваги у тому, що більшість людей один одного знають і швидко передають інформацію», — розповів Василь Підгірний.

Участь у велопробігу навколо Тернопільського ставу взяли майже 40 осіб. За словами організатора заходу, когось від участі віднадила погода, хтось не захотів жертвувати вихідним

днем, а в когось просто не було велосипеда. «Проте найзатятіші ентузіасти прийшли і взяли-таки участь. Ще раз мали нагоду переконатися в тому, що в місті немає відповідної велоінфраструктури. Це стримує розвиток велосипедного руху».

До речі, всі учасники були задоволені й дякували за те, що вдалося об'єднати любителів велосипедного спорту для пропаганди здорового способу життя. Після об'їзду озера роздали 2000 інформаційних листівок. Для цього була сформована піша

група волонтерів і дві мобільні групи, які охопили велику територію Тернополя, зокрема, парки «Топільче», імені Т.Шевченка, Національного відродження, а також Театральний майдан, авто- та залізничний вокзали.

— Коли під'їжджали до людини й давали листівку, вона уважно читала. Нам вдалося поспілкуватися з багатьма тернополянами. До цієї акції приєдналися викладачі ТДМУ, зокрема, доцент кафедри онко-

логії, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини Мирослав Домбрович і доцент кафедри фармації навчально-наукового інституту післядипломної освіти Володимир Підгірний, — додав організатор акції.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА.
Фото Юліанни ГРУБАР,
студентки медфакультету

ЧИ ОТРИМУВАТИМУТЬ ГІПЕРТОНІКИ ЛІКИ ЗІ ЗНИЖКОЮ?

Курси валют демонструють щораз вищі результати в олімпійських стрибках, а зростає долар та євро — зростають і ціни на ліки, особливо імпортні, частка яких на вітчизняному фармринку — не менше 70%. А є ж хворі, змушені вживати медпрепарати постійно. Приміром, гіпертоніки — для регулювання тиску. Чи діє цього року пілотний проект з реалізації ліків для лікування гіпертонії зі знижкою? Скільки коштів передбачено виділити області з державного бюджету на відшкодування їх вартості? Чи не виникають наразі труднощі з реалізацією рецептів?

Розповідає головний спеціаліст — терапевт департаменту охорони здоров'я ОДА Лариса Матюк:

— Пілотний проект щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою стартував 2012 року. Постанова Кабінету Міністрів від 12 лютого 2014 року його продовжила. Для зменшення вартості лікування хворих на гіпертонію області мали надати цьогогоріч 4 мільйони 400 тисяч гривень Після внесення змін до Закону України про Державний

бюджет України на 2014 рік обсяг субвенції з держказни місцевим бюджетам на часткове відшкодування вартості лікарських засобів для осіб з гіпертонічною хворобою зменшено, тож на реалізацію згаданого проекту області виділять майже 3 мільйони 300 тисяч гривень.

От тільки поки що з цієї суми не надійшло ні копійки. Наразі аптечні заклади області подали реєстри на відшкодування понад 330 тисяч гривень. Отоварено 41 тисячу 308 рецептів, за якими люди вже змогли придбати ліки за зниженими цінами. Та без скарг не обходиться, коли відвідувача в аптеці, яка не є учасником проекту, скеровують в інший аптечний заклад або просять відтермінувати забезпечення поданого рецепту, посилаючись на відсутність субсидії для часткового відшкодування вартості лікарських засобів для гіпертоніків.

Нині в переліку лікарських засобів, що їх можна купити зі знижкою, — 212 найменувань. І люди сподіваються на продовження проекту, бо знижка справді відчутна. Ті, хто хоч раз скористався можливістю менше платити за ліки, кажуть, що продовжать робити це й надалі.

Ще один важливий аспект: ліки випишують з розрахунку на місячну потребу, тож хворий принаймні раз на місяць має показатися лікареві, який перевірить тиск і в разі потреби скорегує схему лікування. Бо, чого гріхатіти, раніше більшість дослухалася, як кажуть, до порад сусідки, мовляв, їй допомогли такі ось пігулки, і мені допоможуть.

— За результатами 2013 року кількість виїздів бригад швидкої медичної допомоги до хворих з гіпертонією та гіпертонічними кризами зменшилася на 10,2 відсотка. Кількість інсультів через підвищення артеріального тиску — на 12 відсотків, — каже Лариса Матюк.

У більшості країн світу існує схема компенсації витрачених на препарати коштів, щоб лікування хворого не призводило до зубожіння. Лікар випишує пацієнту рецепт, за яким він безкоштовно або за 20-30% вартості отримує ліки. Державне казначейство відшкодовує аптеці всі витрати. Програма відшкодування вартості медикаментів хворим на гіпертонію в нашій країні може стати першим кроком у цьому напрямі.

Оксана БУСЬКА

18 ДІТЕЙ З ТЕРНОПІЛЬЩИНИ ПОЧУЮТЬ СВІТ

18 високоякісних слухових апаратів «Quatum 6NR» подарували дітям з вадами слуху волонтери всеукраїнського благодійного Фонду «Серце до серця»! Їм від двох до шістнадцяти років і мешкають вони в різних районах області: Монастириському, Теребовлянському, Бучацькому, Кременецькому, Збаразькому, Підволочиському, а також в Тернополі. Проблема ж у всіх спільна — вади слуху.

Хтось не чує зовсім, хтось — погано.

В області добродійна акція під гаслом «Почуй світ!» відбулася вже увосьме. Понад п'ятсот волонтерів з усіх районів Тернопільщини взяли в ній участь. Зібрали 126 957 гривень.

Головний позаштатний дитячий сурдолог Марія Шмигельська подякувала всім небайдужим. Вона зазначила, що завдяки

зібраним під час акції коштам, обласна комунальна клінічна дитяча лікарня отримала також портативний прилад для проведення отоакустичної емісії, який застосовують у сучасних клініках Європи та США. З його допомогою лікарі зможуть обстежувати дітей одразу після народження.

Світлана ГУМЕННА,
прес-керівник ДОЗ ОДА

ОБ'ЄКТИВ

ОГОЛОШЕННЯ

Мар'ян ШИНДЮК, студент стоматологічного факультету
Фото Павла БАЛЮХА

ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ» ОГОЛОШУЄ ЗБІР ЗАЯВ

студентів випускних курсів університету на участь у конкурсі на вступ до магістратури та на отримання рекомендації вченої ради університету на наукову роботу.

До заяви додають:
— відбитки наукових статей, тез, винаходів, рацпропозицій;

— відбитки дипломів конференцій та олімпіад;
— матеріали про участь у студентських програмах «Студентська наука та профорієнтаційне навчання», «Студент — майбутній фахівець високого рівня кваліфікації»;
— рекомендації наукових керівників.

Термін подачі документів — до 7 травня 2014 року.

Звертатися до голови ради Студентського наукового товариства Світлани Лотоцької, моб. тел.: +38097-752-66-97.

Редактор **Г. ШИБАЛІНЧУК**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК,**
О. БУСЬКА,
П. БАЛЮХ
Комп'ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновники:
Тернопільський
держмедуніверситет
ім. І.Я. Горбачевського,
голове управління охорони
здоров'я облдержадміністрації

Видавець:
Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
Індекс **23292**

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 300 від 19.12.2000
видане
управлінням у справах
преси та інформації
облдержадміністрації

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг — 2 друк. арк.
Наклад — 2000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Терно-
пільському
держмедуніверситеті
ім. І.Я. Горбачевського.
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

«СТУДМІС ТДМУ-2014»: МИСТЕЦТВО БУТИ КРАСИВИМИ

Вісім красунь Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського змагалися у грації, елегантності, інтелектуальності, артистичності, дотепності під час конкурсу «СтудМіс ТДМУ-2014». Свої вміння дівчата демонстрували під час п'яти виходів на подіум.

Фактично для кожної цей вечір став чималою перемогою над собою, адже треба було подолати власний страх, щоб вийти на сцену, зорганізувати свій час так, аби встигати вчитися й відвідувати репетиції, заручитися підтримкою друзів та одногрупників. Кожна з учасниць варта була корони. Можливо, комусь цього вечора доля просто менше посміхнулася. Та всі дівчата здобули неоціненний досвід спілкування, хореографії, пошуку власних талантів, вміння дефілювати. Найприємніше те, що організатори конкурсу краси поставилися до учасниць з турботою. Головною відмінністю було те, що публіка так і не дочекалася традиційного для таких заходів виходу в купальних костюмах. Натомість оргкомітет дав можливість кожній учасниці про-

кита, Тарас Яцунський, Олександр Шевчук. «Прагнули зробити свято краси в нашому університеті. Останній раз подібний конкурс відбувся 2011 року. Ми вирішили відновити традицію проведення таких заходів. Цього року вперше почали співпрацювати з оргкомітетом «СтудМіс Тернопіль» і «СтудМіс Україна». На кастинг прийшло понад 30 дівчат. Ми ж обрали найоптимальнішу кількість учасниць, які відзначилися зовнішністю та неординарністю. Насамперед звертали увагу на вміння спілкуватися та наявність талантів. Восени плануємо зорганізувати «Містер

сьогодні вибирати найкращу, адже я була на місці дівчат чотири роки тому. Відповідно розумію й відчуваю їхні хвилювання. Бачу, скільки зусиль кожна з них доклала, аби вийти на подіум. Увагу глядачів дуже привернула Ребекка Огунемі. Саме її світлина мені запам'яталася найбільше. Можна сказати, що вона справді є родзинкою цього конкурсу. За неї також вболіваю», — поділилася враженнями Марія Гой.

Першим конкурсним завданням був «Вихід-представлення», під час якого дівчата, одягнені в однакові джинси та футболки, повинні були виділитися серед усіх і з першого погляду запам'ятатися глядачам. Під час другого виходу присутні побачили красунь у стилізованих українсь-

Четвертий вихід у стилізованих медичних халатах поєднав у собі показ хореографічних вмінь з інтелектуальними випробуваннями. Наступним завданням було вміння дефілювати у вечірніх сукнях. До речі, журі виставляло оцінки привселюдно після кожного конкурсного завдання. Кожен глядач у залі сам міг підрахувати кількість набраних балів кожною учасницею.

Перемогу у конкурсі «СтудМіс ТДМУ-2014» здобула Валентина Кузьмінська. Їй же дістався і титул «СтудМіс елегантність». За словами дівчини, вона не сподівалася на те, що отримає корону. «Спершу я відмовилася брати участь у конкурсі у зв'язку із політичною ситуацією в Україні, адже, на мою думку, було некоректним веселитися в той час, коли в нашій столиці гинули люди. Коли ж ситуація вирівнялася, то таки вирішила спробувати власні сили, аби познайомитися з новими людьми, здобути певний досвід і перебороти свій страх виходити на сцену. Це допоможе мені у майбутньому спокійніше виступати перед аудиторією. Щодо вірша, то обирала його свідомо, адже під час Майдану це був стан моєї душі. У майбутньому планую бути фаховим лікарем-стоматологом і хочу дарувати людям хорошу посмішку», — зазначила Валентина.

допомагати людям бути красивішими», — розповіла Анастасія.

«СтудМіс Інтернет» стала студентка медичного факультету Сафі Фрешта, «СтудМіс Артистичність» — Тетяна Мокрицька, майбутній стоматолог, «СтудМіс Оригінальність» — Анна Кузишен, яка навчається на медичному факультеті.

Своїм спокійним ставленням до участі у конкурсі вразила «СтудМіс інтелект» — студентка медичного факультету Ірина Дмитрук, яка під час показу талантів продемонструвала свій художній хист. «Малюю з 5 класу, займалася в художній школі. Люблю творчість Тараса Шевченка, тому й обрала для представлення таланту написання його портрету. Часто перечитую його вірші та поеми. На тлі останніх подій в країні творчість Тараса Шевченка є актуальною. Надто важливими є його слова: «Борітеся — поборете. Вам Бог помагає!». Для мене участь у конкурсі — урізноманітнення студентського життя, адже здебільшого я на заняттях і в гуртожитку. Тут випала можливість чогось нового навчитися, зробити своє життя цікавішим», — підсумувала Ірина Дмитрук.

Гармонійно доповнили цей вечір творчі номери у виконанні студентів медичного університету. Організатори запросили також колективи з інших вищих навчальних закладів.

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА,
Павло БАЛЮХ (фото)**

явити себе: показати талант, інтелект, індивідуальність, вміння жартувати. «СтудМіс ТДМУ» відбувся з ноткою вишуканості. Один з організаторів заходу Богдан Куліковський (студент четвертого курсу медичного факультету) зазначив, що оргкомітет складався із шести осіб. До нього увійшли ще Оксана Боб, Соломія Турчин, Анна Чи-

університету», — розповів Богдан Куліковський.

До складу журі ввійшла студентка ТДМУ Марія Гой, яка свого часу виграла всеукраїнський конкурс краси. «2010 року я брала участь у подібному заході й отримала перемогу на всеукраїнському рівні. Відбувся він у Херсоні. Чесно скажу, що було важко. Проте набагато важче

ких костюмах з елементами хореографічної постановки.

Найвідповідальнішим був конкурс талантів. Хтось показував вміння малювати, хтось частував журі випічкою, частина якої дісталася навіть глядачам, хтось співав. Найбільше вразила студентка стоматологічного факультету Валентина Кузьмінська, яка емоційно продекламувала текст пісні «До українців». Шквал оплесків викликав і етнічний африканський танець Ребекки Огунемі. Тут варто наголосити на тому, що дівчата використали новітні технології для демонстрації своїх талантів.

лося і в мене багато позитивних емоцій. Взагалі я хочу стати кваліфікованим лікарем і працювати за спеціальністю, а ще мрію заснувати благодійний фонд для нужденних людей», — зізналася Ребекка.

Корона II віце-«СтудМіс ТДМУ-2014» і титул «СтудМіс Модель» дісталися Марії Бобик, студентці медичного факультету. Ця дівчина запам'яталася всім веселою вдачею. «Найбільше хвилювалася під час першого виходу, адже на репетиціях не було глядачів і все сприймалося по-іншому. У підготовці до конкурсу мені до-

ЖІНКА ЗІ СВІТЛОМ У ДУШІ

20 квітня відзначає ювілейний день народження завідувач кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики-сімейної медицини ТДМУ професор Лілія Степанівна БАБІНЕЦЬ.

Вельмишановна Ліліє Степанівно! Ректорат, працівники та студенти університету від щирого серця вітають Вас, висококваліфікованого

спеціаліста, інтелігентну, чарівну та чуйну жінку з ювілейним днем народження.

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після 13 років практичної лікарської роботи, успішно пройшли майже 14-літній трудовий шлях від асистента до професора, завідувача кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної

практики-сімейної медицини. Усім пам'ятна Ваша діяльність помічником проректора з лікувальної роботи, проректором з наукової роботи, а тепер — членом спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з талановитих випускників другого покоління, відомого в Ук-

раїні вченого, клініциста-терапевта, досвідченого педагога, цікаву, багатогранну особистість. Ваш світлий розум, відкрите серце й налаштованість допомогти, зокрема, знайти засоби для розв'язання існуючих проблем у реформуванні навчального процесу відповідно до європейських стандартів заслуговують високої оцінки і є прикладом для наслідування.

Бажаємо Вам, вельмишановна Ліліє Степанівно, міцного здоров'я, великого людського щастя, енергійних років життя, наснаги, нових творчих здобутків, добробуту, злагоди, душевного спокою, здійснення всіх задумів і сподівань.

Нехай доля дарує Вам невичерпну молодість душі, бадьорість, удачу, теплоту і затишок у рідній домівці, а оптимізм та активна життєва позиція допомагають переборювати всі можливі негаразди.

**Ректорат ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського**

Якимось особливим шармом чи то, як модно нині називати, харизмою володіє Лілія Бабінець, професор ТДМУ. Хоча сама вважає, що Божа іскра є у кожній людині, бо кожна особистість — то маленький Всесвіт, потрібно лише знайти ключик до нього.

— Ліліє Степанівно, хто започаткував медичну династію у Вашій родині?

— Я б назвала свій шлях у медицину продовженням маминої справи. Мама пройшла усі ланки медичної сфери — працювала у педіатричній службі, надавала медсестринську допомогу у військовій частині, в акушерстві трудилася. Коли ж постала дилема, куди мені піти навчатися — в медичний чи віддати перевагу філології, яку я надзвичайно любила, мамин авторитет спрацював. І вже з перших курсів в медінституті усвідомлювала, яка це велика відповідальність, тому честь професії для мене не красномовні слова, а мамин дороговказ.

— Перші кроки у медицині пам'ятаєте? З чого почалася Ваша особиста практика?

— З терапевтичної дільниці. Через багато років я прийшла до сімейної медицини. Дуже добре пам'ятаю мій перший день роботи та перший виклик, це було літньої пори, коли більшість працівників йдуть у відпустки, і спеціалістів не вистачає. Пацієнт трапився з радикальним синдромом, чоловік працездатного віку, який не те, що пересуватися не міг, навіть невеликий порух викликав у нього нестерпний біль. Тоді мені вдалося подолати цю ситуацію, але про себе подумала: як добре, що не пропустила занять в інституті, успішно вчилася, тому й впоралася з неврологічною патологією. Знаєте, інколи саме життя підкидає якісь знакові події, твоя справа — лише зуміти розгледіти їх, не пропустити. На мої дільниці були люди з різноманітною патологією, можна навіть так мовити, цілими букетами хронічних недуг, а також діти з церебральним паралічем, хворі, прикуті до інвалідного візка, з тяжкою кардіологічною патологією. Потрібно було не лише кожного вислухати, але й надати кваліфіковану допомогу, полегшити їхній біль. Так розпочиналися мої університети, і тоді, і зараз вважаю, що зробила правильний вибір, віддавши перевагу праці, де кожний твій рух як на долоні. Медицина первинної ланки — це велика школа життя, яку я б порадила пройти усім без винятку молодим медикам, аби утвердитися в професії.

— Який період Вашого життя вважаєте найнапруженішим?

— Моє професійне становлення розпочалося у стінах другої міської лікарні, де кожний куточок дихає спогадами, а кожна людина зігриває мене особливим теплом. Щаслива, що саме тут написаний сценарій мого професійного життя, розпочався мій шлях у науку.

— На що спрямовуєте зусилля у діяльності кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики-сімейної медицини ТДМУ?

— Люблю повторювати, що у нашій роботі маємо генерувати ідею, заради якої власне й працюємо. У викладанні сімейної медицини на додипломному рівні намагаємося донести до кожного майбутнього медика концептуальні засади сімейної медицини. Суть якої у важливості та значимості цієї спеціалізації для лікарів, які працюють на усіх рівнях надання меддопомоги — вторинному та третинному також. Маємо сформувати повагу до сімейного лікаря як до головної фігури в системі охорони здоров'я, бо ж не секрет, що 80 відсотків усіх подій в медичній царині розгортається саме на первинці. Це наш головний пріоритет.

Щодо сфери наукових інтересів, то нині усім колективом, як і інші кафедри ТДМУ, працюємо над темою коморбідної патології, яка нині надзвичайно актуальна й в практиці сімейного лікаря. У сфері власних наукових пошуків: панкреатит — патологія «чорної пантери», підшлункової залози. Ця тема викликала у мене науковий інтерес, бо й донині є ще багато не вирішених питань, відповідей на які немає ні в українській, ні в світовій медицині. Ця проблема на межі багатьох сфер медицини — хірургії, гастроентерології, ендокринології, але ми вивчаємо цю нозологію саме з позицій медицини первинної ланки. Працюємо й над тим, щоб інтегрувати у базисний формулярний стандарт лікування альтернативні, так звані «чисті» методики, які нині успішно діють у світі. Та й у нас підтверджені практикою. Маємо лише поставити усе це на платформу доказової медицини.

— Нещодавно мені довелося взяти участь у «гарячій лінії»,

яку зорганізувала газета «Урядовий кур'єр» з нинішнім міністром охорони здоров'я Олегом Мусієм. Серед обговорення подальших кроків Міністерства щодо реформування медичної сфери зайшла мова й про навчально-практичні центри первинної медико-санітарної допомоги, створені ТДМУ. Міністр дуже схвально відгукнувся про них, зазначивши, що йому відомо про цей досвід, і сказав, що його потрібно поширювати.

— Цей проект, який запропонував наш ректор, як і багато інших, нині успішно зреалізований, студенти набувають практичний досвід на наших практичних базах. Для нашої кафедри він дуже важливий, адже майбутні лікарі сімейної медици-

— Знаєте, насправді, я сама навіть й гадки не мала, що буду практикувати цей метод, це життя підкинуло мені таку пропозицію. Коли на початку 90-х років мені запропонували перейти на посаду рефлексотерапевта, яку тільки-но запровадили у медзакладах, не вагаючись, погодилася й поїхала на курси спеціалізації до Львова. Мене завжди притягувала якась новизна в усьому. Але якщо для багатьох інших курсантів ця спеціалізація була як додаток до основної, то у мене в трудовій книжці вже стояв запис «лікар-рефлексотерапевт». Тому не могла дозволити собі навчатися у півсилу, бо знала, що через три місяці приїду на робоче місце й доведеться приймати вихорів. Але чим більше поринала у цю древню лікувальну методику, тим більше вона захоплювала — для мене відкрилося нове світосприймання, неусталене інтегральне бачення пацієнта. Це метод, який дозволяє тобі вийти за межі усталених норм, і формувати лікування не за стандартом, а за станом пацієнта, незалежно від діагнозу. Цей метод відкриває широкий простір для творчості, і коли поринаєш у цю енергетичну практику, то приходиться усвідомлення, що енергетика — це теж субстанція матеріальна, а не щось ефемерне, як нас колись вчили. Великим бонусом методу є те, що лікар лише скеровує енергетику людини. Успішний курс акупунктури може розбудити власні резерви її організму та дати високий потенціал для творчості, активного життя, здоров'я.

— Ваші колеги вважають вас дуже справедливим керівником. Ви також так гадаєте?

— Своїх співробітників я люблю та ціную, бо стільки успішних моментів і радісних, і не завжди веселих довелося пережити, відчуваючи підтримку одне одного. З перших днів створення кафедри ми разом, як одна сім'я. Взагалі ж я очолила колектив лише два роки тому, отримала це призначення з доброї руки нашого ректора Леоніда Якимовича Ковальчука. Але хочу зауважити, що для мене дуже важлива традиція. Тому намагаюся зберегти й розвинути усе те цінне, що було здобуто за роки

наполегливої праці усієї команди під керівництвом професора Володимира Броніславовича Гошинського, який, по суті, заснував нашу кафедру. Цьогоріч кафедрі — 15 років.

— Ви щаслива людина?

— Кажуть, що такі слова потрібно говорити з обережністю, щоб не викликати гніву ангелів. Але у житті мені й справді пощастило, бо Всевишній послав мені найкращу сім'ю — лагідну маму, берегиню домашнього затишку, батька — військового офіцера, мудру й надзвичайно добру людину, які послужили мені прикладом. Коли створювала власну родину, була переконана, що моїм супутником у житті має бути справжній чоловік, який візьме на себе відповідальність за сім'ю та дасть можливість зреалізуватися мені як жінці та професіоналу.

— Якщо б довелося розпочати життя спочатку, що б змінили у ньому?

— У мене в житті було стільки цікавих та приємних подій, то чи варто щось змінювати. Якщо й були деякі прикрощі, то сприймаю їх як випробування, послані для того, аби загартувати мій характер чи волю, це для мене як стимул, який дає вільні крила.

— Якими принципами керуєтесь у житті?

— Справедливість та правдивість у всьому. Китайський мудрець Лао-Цзи сказав, що Бог — це істина, а істина — одна.

— Ваше найлюбленіше місце на Землі?

— Уся моя батьківщина — Україна. Наш Тернопіль — найпрекрасніше місце для мене, яке не проміняю на інше.

— Хто з авторів сучасної художньої літератури імпонує найбільше?

— У моєму власному рейтингу сучасних поетів — Ліна Костенко, Маріанна Кіяновська, із захопленням читаю письменників Володимира Лиса, Тетяну Мулярчук, інтригуючі романи Люко Дашвар. Але захоплюють мене й митці минулого — особлива любов до творчості Лесі Українки, яка мала у серці «те, що не вмирає», можливо, тому її слово таке промовисте й нині. Геній художнього слова Олександр Пушкін також для мене актуальний, візьміть будь-яку цитату з його «Євгенія Онегіна» й зможете підписати під будь-якою подією з теперішнього життя. Останнім часом замислююсь над літературними витворами Мандельштама, безумовно захоплює й неперевірена поезія Ахматової, Цветаєвої, неординарної поетеси Белли Ахмадуліної. На особливому місці наша співвітчизниця й вічна емансипаторка Ольга Кобилянська — вона близька **(Продовження на стор. 5)**

ЖІНКА ЗІ СВІТЛОМ У ДУШІ

(Закінчення. Поч. на стор. 4)

мені по духу, навіть коли читаю про події давно минулих років, здається, що там і про мене є.

– **Що найбільше цінуєте в людях, в собі?**

– Вірність.

– **Ви багатогранна особистість, а чи не хотіли б спробувати себе, скажімо, в якомусь екстремальному виді спорту, чи зайнятися мистецтвом хенд-мейду?**

– Мене чомусь дехто, й справді, вважає екстремальною, можливо, тому що я відкрита, не боюся висловити власну позицію, але екстремальні заняття не для мене. Можливо, зайнялася б виготовленням цікавих речей власноруч. Але зараз часу на це немає, а колись я своїм дітям одяг шила, моделювала. Зате виникло бажання викласти власні думки на папір.

– **Якби була можливість поспілкуватися з кимось з видатних людей...**

– Цей список був би дуже великим – з духовних авторитетів для мене цікаві Далай-лама та Любомир Гузар, як політики мені не байдужі Ангела Меркель та Юлія Тимошенко, вони різні, але імпонують мені, зачіпають струни моєї душі й люди мистецтва – із задоволенням пішла б на розмову зі Святославом Вакарчуком, подобається творчість Земфіри, Алли Пугачової.

– **Що надихає Вас у житті?**

– Саме життя. В усіх його проявах. Жити, смакуючи спілкуванням з цікавими людьми, гарною книжкою, талановитим кінофільмом, захоплюючою музикою – для мене неперевірена насолода.

– **Чого б ніколи не пробачили?**

– Зради. Хоча і це варто вибачити, бо не можна жити із зневірою у душі. Пригадую, як під час Майдану Любомир Гузар сказав чудові слова про те, щоб намагатися в цьому житті чинити так, як ніби від нас щось залежить. Якби ми всі дотримувалися цієї поради, і кожний чинив за законами совісті та честі, то тоді й сорому не було б, що зробив щось не так. Людина не може жити без помилок, але завжди доля дає шанс і можливість, аби їх виправити.

Лариса ЛУКАЩУК

20 квітня у день світлого Христового Воскресіння Лія Бабінець відзначатиме ювілейний день народження. Колектив кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики-сімейної медицини ТДМУ щиро вітає ювілярку, зичить міцного здоров'я, гарного настрою, здійснення задумів та мрій. Мирного неба, приємних випадковостей вам на життєвій дорозі. Щоб Господня ласка зігрівала та дарувала щастя і благодать у душі!

Навчання

КОМПЛЕКСНУ ЛЕКЦІЮ СТУДЕНТИ ОЦІНИЛИ НА «ВІДМІННО»

Для студентів 1 курсу медичного факультету комплексну лекцію з анатомії центральної нервової системи прочитали доцент кафедри анатомії людини М.В. Ющак і нейрохірург вищої категорії, завідувач курсу нейрохірургії ТДМУ, доцент П.С. Гудак.

Як розповів завідувач кафедри анатомії людини, професор І.Є. Герасимюк, комплексні лекції, які читають лектори кафедри анатомії людини спільно з лекторами інших кафедр, зокрема – хірургії №1, тут практикують вже не перший рік. Така форма подачі матеріалу посилює інтерес студентів до конкретної тематики, зростає мотивація до подальшої практичної роботи, майбутні лікарі мають змогу наочно простежити безпосередній зв'язок теоретичних і клінічних дисциплін.

– У подальшому плануємо розширювати кількість таких лекцій, кількість тем і коло запрошених спеціалістів-клініцистів, – зазначив Ілля Євгенович. – У студентів-першокурсників медичного факультету і студентів з нормативним терміном навчання, які, закінчивши середні медичні заклади, вступили на 2 курс ТДМУ, така пропозиція викликала неабияке зацікавлення.

Розпочалася лекція з викладення анатомічних даних про будову головного мозку та певних його відділів. Доцент Михайло Ющак акцентував увагу, зокрема, на структурах кінцевого

пацієнтів нейрохірургічного профілю, їх наслідки та про те, яка допомога надавалася і в якому обсязі, студенти довідалися з наступної частини лекції, яку прочитав завідувач курсу нейрохірургії, доцент П.С. Гудак. Як

міром, здійснюючи операції на центральній та периферичній нервовій системі».

Завідувач курсу нейрохірургії розповів студентам про найбільш цікаві випадки зі своєї практики, скажімо, операції з

див сонну артерію, але завдяки операції хлопця залишився живим. Нині він продовжує навчатися в школі і нічим не відрізняється від своїх здорових ровесників, – розповів Петро Степанович.

«Отримана корисна і цікава інформація сприятиме ще більшому зацікавленню студентів нейрохірургією як галуззю медичної науки. Може, когось ця спеціальність зацікавить настільки, що, крок за кроком, юнак чи дівчина почне торувати шлях до нейрохірургічних вершин», – сказав, підбиваючи підсумки, доцент М.В. Ющак.

А ось що розповіли студенти 1 курсу медичного факультету:

Наталія Фагоцист, 19 група:

Прочитана лекція з анатомії людини мене вразила. Нам розповіли про будову кінцевого мозку та основні кіркові центри аналізаторів. Дуже цікавою була також друга половина лекції, яку продовжував нейрохірург вищої категорії, доцент П.С. Гудак. Він продемонстрував на слайдах оперативні втручання на життєво важливих органах – головному та спинному мозку. Тепер я переконана, що зв'язок анатомії та нейрохірургії надзвичайно міцний. Дуже добре, що на лекцію запросили клініциста – надзвичайно досвідченого нейрохірурга. Його приклад надихає на самовіддану працю на користь медичної науки й людей. Ми всі – майбутні лікарі, наше покликання – рятувати людські життя. Можливо, серед нас є й майбутні визначні нейрохірурги, якими пишатиметься університет. А першим кроком до цієї спеціальності стала цікава комплексна лекція.

Ірина Дмитрук, 20 група:

Мені пощастило послухати дуже цікаву лекцію «Анатомія похідних кінцевого мозку». Отримала багато потрібної та корисної інформації як з теорії анатомії, так і клінічну – з нейрохірургії. Ми не лише детально ознайомилися з центральною нервовою системою людини, а й побачили її в тісному зв'язку з лікарською практикою. Складні нервові структури, утвори були показані дуже наочно, зрозуміло, а завідувач курсу нейрохірургії, доцент П.С. Гудак пояснив нам наслідки їх пошкодження, способи лікування, розповів про цікаві клінічні випадки. Лекція була дуже змістовною та вельми потрібною для нас, студентів-медиків.

Оксана БУСЬКА

Лекцію читає доцент Михайло ЮЩАК

клініцист, Петро Степанович всебічно проаналізував результати оперативних втручань, а доцент кафедри анатомії людини М.В.Ющак дав їм докладне анатомічне обґрунтування.

Ця лекція є особливо актуальною з огляду на події, що відбулися на Майдані, де під час протистояння протестувальників із силовиками люди отримали багато травматичних поранень та ушкоджень, у тому числі зовнішніх покривів голови та головного мозку. Спеціалізовану нейрохірургічну допомогу постраждалі отримують, у тому числі і в Тернополі, в нейрохірургічному відділенні університетської лікарні.

приводу пухлин головного мозку, судинної патології головного мозку, бойових поранень. Деякі з них в університетській лікарні зробили вперше в Україні. Аудиторія слухала дуже уважно та зацікавлено.

Після теоретичної частини лекції на слайдах студенти побачили, як виглядає кульове поранення в голову чи у хребет. Аудиторії продемонстрували кадри з Майдану, де лікарі рятували життя людей, ризикуючи власним. В університетській лікарні, куди доправляли поранених, їх теж оперували. Зокрема, у відділенні нейрохірургії – з приводу кульових поранень головного мозку. Крім того, пацієнтів консультували амбулаторно. Серед них були і наші країни, і мешканці інших областей. Петро Степанович представив аудиторії пацієнта, прооперованого два роки тому після важкого ножового поранення головного мозку з пошкодженням сонної артерії. Такі глибокі поранення рідко бувають сумісні з життям, але в цьому випадку все закінчилося добре.

– Цей приклад наочно доводить, що навіть за дуже сильного пошкодження головного мозку ступінь неврологічного дефіциту у пацієнта може бути мінімальний. Це залежить від того, де проходив раневий канал. Якщо задіяні функціональні центри головного мозку, тоді й симптоматика відповідна. А в цьому випадку пацієнту пощастило. Хоча ніж пройшов через всю лобну частку, своїм гострим кінцем вперся у внутрішню частину піраміди скроневої кістки і навіть пошко-

Під час лекції доцента Петра ГУДАКА

(великого) мозку, що забезпечують вищу нервову діяльність та регулюють функціонування нижчих відділів центральної нервової системи – стовбура мозку й спинного мозку. Студенти поетапно розглянули будову півкуль головного мозку, лобової, тім'яної, скроневої, потиличної, острівцевої частки, внутрішню будову півкуль, а також, що являють собою базальні ядра.

Детальніше про поранення

ЗЛОЧИНИ МОСКОВСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ В РУСИ-УКРАЇНІ

Закінчуємо публікувати уривки з книги
Василя-Володимира Заведнюка
«Вони вмирали, їм сурми не грали...».

(Закінчення. Поч. у №5, 7)

1978 р. Постанова ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «О мерах по дальнейшему совершенствованию изучения и преподавания русского языка в союзных республиках» (Відповідна постанова маріонеткового уряду У РСР №518 від 2.П. 1978 р. щодо «общеобразовательных школ УССР»).

1978 р. Постанова ЦК КПУ «Удосконалення вивчення і викладання російської мови в загальноосвітніх школах і вищих навчальних закладах республіки на виконання рішень XXV з'їзду КПРС і Ради Міністрів СРСР».

1983 р. Постанова ЦК КПРС і Радміну СРСР №473 «О дополнительных мерах по улучшению изучения русского языка в общеобразовательных школах и других заведениях союзных республик» (відповідна постанова ЦК КПУ та українського «уряду» №268 від 10.06.1983 р.).

Зауважу, що всі ті «мери» і «мероприяття» «по улучшению» викладання російської мови в Україні здійснювалися ретельно на 100 % під пильним оком парткомів, райкомів та обкомів КПУ за рахунок угосподарення мови етнічного господаря

— української, і слугували прискоренню русифікації українського народу.

За ситуації, що склалася в Україні внаслідок 300-літньої мовної агресії Росії, надання українській мові статусу державної мало передусім захисну функцію і було єдино можливим засобом врятувати її від остаточної загибелі на рідній землі. Надання статусу російської мови (як цього вимагають ліві сили імперсько налаштовані в Україні) призвело б не до «збереження» мовного балансу між українською і російською, про що лицемірно горляють високі мужі у Верховній Раді України та в урядових інстанціях, а до різкого прискорення процесу остаточного витиснення української мови з України, який і так не припиняється на більшій частині нашої території внаслідок дії добре відомих чинників.

Ми сьогодні переживаємо воістину «епохальний» момент! Якщо дотепер наша мова і культура нищилася винятково циркулярами та указами з-поза меж України, тобто чужинцями, то сьогодні український народ вступає в якісно новий етап — по-

вного морального падіння. «Почесно» додушити українське слово Москва надає українському ж Парламенту, уряду та іншим урядовим чиновникам. Аплодуй, обивателю! А ви, стурбовані батьки, особливо не переймайтеся: цього разу ексцесів не буде, і московські попи не видиратимуть українські букварі з рук ваших дітей. Просто в Україні мирним шляхом створені умови, за яких питання про необхідність рідних букварів для ваших дітлахів відпаде само собою, бо їх просто не будуть друкувати, зсилаючись на те, що немає паперу, коштів. Як говорив колишній президентський рупор Дмитро Табачник, все буде «ци-ві-лі-зо-ва-но».

Російська меншина в Україні нагло і безсоромно намагається надати російській мові статусу «офіційної», тим самим вона ставить себе на один щабель із тим самим фашизмом, коли йдеться про нищення мови і культури української нації. Це яскраве свідчення того, що не «украинские буржуазные националисты не любят русских», а навпаки — агресивна нація в Україні вкупі з нашими «перевертнями-яничара-

ми», зрощеними Московою, безсоромно зневажають та упосліджують нашу націю, а отже, ставлять себе на рівні із німецьким фашизмом часів Другої світової війни, перемогу над яким ось уже більше як півстоліття гучно святкують із року в рік.

Росіяни, більшість яких потрапила на нашу землю переважно в совітський період, не бажають опанувати українську мову, коли її вже було проголошено державною, вони тим більше не робитимуть цього, коли б, борюнь Боже, було надано статусу «офіційної» мови російській. Колишні радники президента Гриньов, Малінкович та інші ставили нам за зразок мовних взаємовідносин Швейцарію. Щодо мовної ситуації в Швейцарії, територія якої є історично природним продовженням, з одного боку, етнічних земель Франції, з іншого — Німеччини, і вже одне це унеможливує механічні паралелі з Україною, де росіяни з'явилися

внаслідок цілеспрямованої міграції ззовні на споконвічні українські землі. Отже, ці Гриньові, Малінковичі вкупі з комуністами та соціалістами протороною дорогою указів царів Петра I, Катерини II, Й. Сталіна, Леоніда Брежнєва пхають нас до новітньої Російської імперії.

Попри все, хочеться вірити, що часи московської інквізиції на Україні минають, і ми ще почуємо з уст усіх парламентарів державну українську мову.

ЕПІЛОГ

Віками український народ борювався за своє національне визволення, за свою державність, пройшовши «дорогою болю», поклав на вівтар Свободи такі незлічені жертви, що резонно виникає питання: яким чином в цих жорстоких умовах, в цій нелюдській борні, коли, здавалось, що ідея Української держави — вже утопія, марна мрія, народ наш зміг вистояти, піднятися з колін, гордо розпрямивши зігнуту рабством спину, переконливо продемонструвати на Всеукраїнському референдумі, що українська Нація живе, що вона невмируща. І те, що український народ не став спроектованим М. Сусловим (совєтським ідеологом) гомосовєтєтус («совєтський народ»), а зберігся як нація, зас-

відчує, що дух народу постійно живиться життєдайними соками глибоконаціонального коріння, того, яке виховує з покоління в покоління почуття національної величч, власної гідності, прагнення до волі, до самостійного життя, до своєї землі, до Неньки-України.

Історія власного народу — не та, що переписана зі сторінок «Короткого курсу ВКП(б)», не та, що покрита білими чи чорними плямами ідеологічних перекручень і нашарувань, а та, що написана з уст самого народу, є одним з тих коренів, який живить дух нації — дух Шевченка і Сковороди, дух Петлюри і Коновальця, С. Бандери, Р. Шухевича, дух Січових Стрільців, воїнів ОУН-УПА і багатьох патріотів, що загинули за Волю, Самостійну Соборну Україну.

Мабуть, жоден народ у світі не боровся так довго і з такими

багатомільйонними жертвами за свою свободу, як боролися ми, українці, за право жити і вмерти на своїй рідній землі. Історія людства вчить: коли поневолені народ рятується від геноциду, від цілковитого винищення, він має повне право боротися з ворогом усіма доступними йому способами і засобами. Це право дано йому Богом, матінкою-природою, і аж ніяк не рішенням уряду чи параграфами конституції його поневолювачів.

Боротьба за національну незалежність в усіх народів світу завжди вважалася справедливою, а її учасники ставали для наступних поколінь найкращим прикладом патріотичної діяльності. Українська Повстанська Армія в 1940-1950 роках була єдиною організованою силою, яка відкрито виступила спочатку проти гітлерівського, а відтак — і сталінського тоталітарно-імпе-

ріалістичних режимів за повну самостійність і соборність нашої Батьківщини.

Форми і засоби боротьби цілком відповідали умовам і можливостям того часу.

Клич ОУН і УПА «Воля народам! Воля людині!» був такий близький і зрозумілий для всіх, що під їхні прапори поряд з українцями стало ще до двох десятків окремих військових відділів різних націй тодішнього СРСР. А самих українців через формування УПА, самооборонних кущових відділів (СКВ), територіальної підпільної мережі ОУН та її симпатиків протягом усіх майже п'ятнадцяти років бойових і політично-пропагандистських дій пройшло не менше семисот тисяч добровольців, справжнього цвіту нації. А якщо ж враховувати, що кожного повстанця і підпільника одягало і харчувало принаймні 4-5 селян, робітників та інтелігентів, то за-

гальна кількість учасників повстанської боротьби нараховує мільйон.

Визвольна війна УПА не була тільки західноукраїнським рухом. До її лав стали вихідці з усіх областей України. Добре відомо також, що відділи і групи ОУН та УПА діяли не лише обабіч Дніпра, в тому числі на Донеччині і Луганщині, Полтавщині й Чернігівщині, Київщині та Черкащині, а навіть у Криму й на Кубані.

Стрільці і старшини УПА, СКВ, члени і провідники ОУН виявляли дивовижний героїзм, стійкість, мужність і жертвовність. Тисячі борців опинилися в оточенні і, використавши в обороні весь запас набоїв, останніми кулями або гранатами обривали собі життя, гордо заявивши: «Український повстанець не здається» або ж заспівавши перед тим «Ще не вмерла Україна».

ВДЯЧНІСТЬ

ХАЙ ВЕЛИКДЕНЬ УВІЙДЕ ДО ВАШИХ ОСЕЛЬ СУПУТНИКОМ ДОБРОТИ ТА РАДОСТІ!

Важка хвороба привела мене на лікарняне ліжко в Тернопільський обласний онкологічний диспансер. Боротьба з недугою виявилася нелегкою, розпач та безнадія огорнули, коли почула вердикт лікарів. Але світ не без добрих людей, яких зустрілося на моєму шляху чимало. Добре слово, чуйність, професіо-

налізм медиків допомагають, додають сили жити далі. Дякую Богу, що послав мені доброго лікаря — Миколу Васильовича Прокопчука. Він не лише висококваліфікований фахівець, а й доброзичлива, шляхетна, чуйна людина. Хочу висловити йому слова вдячності за увагу, турботу, небайдуже ставлення. Особливу

подяку складаю головному лікарю медичного закладу — Леонідові Володимировичу Шкроботу. Двері його кабінету завжди відчинені для усіх пацієнтів, він вміє вислухати, дати слушну пораду та допомогти. Щире спасибі професорові Тернопільського медичного університету Володимирові Івановичу Дрижаку за консульту-

вання, кваліфіковані поради та теплі, оптимістичні слова підтримки. Щирих слів подяки заслугуює головна медичка сестра Наталія Степанівна Волощук та увесь медсестринський колектив хірургічного відділення №1 за їхню невтомну працю та вміння приносити добро.

У переддень великого свята — світлого Христового Воскресіння прийміть найщиріші вітання. Хай втіляться професійні плани, задуми! Добробуту Вашим родинам, наснаги в житті! Нехай Великдень увійде до Ваших осель супутни-

ком доброти та радості, принесе мир, натхнення на нові вагомі здобутки. Щоб доля щедро обдарувала вас — благополуччям, успіхами та процвітанням.

Щиро зичу всім великого людського щастя, родинного тепла та злагоди в домі. Міцного здоров'я, здійснення найзаповітніших мрій. Нехай любов Всевишнього з ясних високостей в оселю вашу зійде світлим гостем!

**Антоніна ГОЛОВАЦЬКА,
с. Темногайці Шумського району**

..... До 160-річчя від дня народження Івана Горбачевського

АКАДЕМІК, ПЕРШИЙ МІНІСТР, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ

15 травня 2014 року минає 160 років від дня народження Івана Горбачевського. Його життя було присвячене громадсько-політичній та науковій праці. Важко поставити межу, яка б розділила ці два види його творчості. Вперше усвідомив себе українцем у дитячому віці, виховуючись у патріотичній сім'ї свого батька-священника та матері — громадської активістки. Батьки передали малому хлопцеві любов до України й тягу до знань та праці. Вже в Тернопільській гімназії він увійшов до складу таємного учнівського товариства «Громада». Юні громадяни присягнули посвятити своє життя Україні. Вони поширювали серед українців національну самосвідомість, вивчали й розповсюджували твори І.Котляревського, П.Куліша, Т.Шевченка. Виконували народні пісні, одягаючись у національні строї, чим викликали до себе неприємні польськонімецького керівництва гімназії. Гарт, отриманий у Тернопільській гімназії, юні громадяни пронесли крізь усе своє життя.

У Віденському університеті, куди після закінчення гімназії вступає Іван Горбачевський, входить до складу студентської таємної громади «Січ». Члени товариства посилено вивчають й передрукуюють власним коштом історію України Марковича, Шевченкового «Кобзаря» і пересилають ці праці до Бухареста для розповсюдження серед студентів-українців. На жаль, праця їх була викрита й призупинена, а учасників посадили до тюрми, вбачаючи в їх діяльності небезпеку соціалістичної революції. Іван Горбачевський також відсидів одну добу у в'язниці і був звільнений за відсутності доказів вини, але все життя за ним проводився негласний нагляд. Ще під час навчання в університеті Горбачевський познайомився з прогресивними діячами культури та науки, для яких Україна була джерелом праці і натхнення. Серед них були Михайло Драгоманов, Іван Франко,

Леся Українка та Олена Пчілка. Безумовно, вони позитивно вплинули на Горбачевського, формуючи в ньому національну свідомість і патріотичну діяльність. Досі в музеї-садибі академіка Горбачевського в селі Зарубинці на Збаражчині зберігають листи від Олени Пчілки із зразками народних вишивок, зібраних з різних куточків України: Полтавщини, Київщини, Гуцульщини, Бойківщини, а також Кубані. В цих вишиванках відображено особливості художнього осмислення реального життя та побуту в різних місцях проживання українців. З болем у душі О.Пчілка мовить, що в умовах Росії ці зразки народної творчості приречені на спотворення та відмирання, не досягнувши свого розвитку.

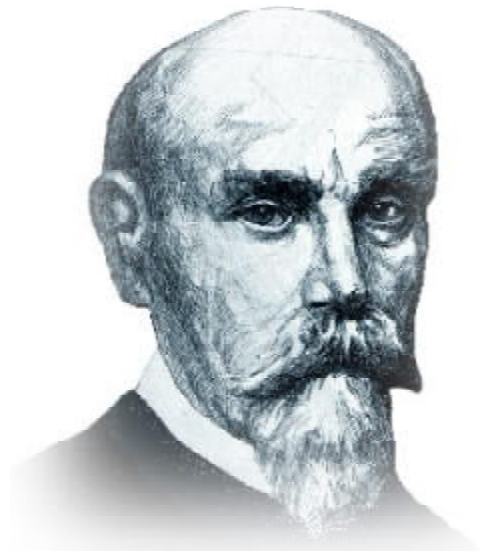
Ідеї та кращі надбання громадської творчості, почерпнуті від спілкування з передовими діячами української інтелігенції, Горбачевський плідно переносить до українського студентства у Празі, куди він був запрошений на посаду професора Карлового університету. Як педагог був дуже вимогливий, але водночас — справедливий та доброзичливий, особливо до тих студентів, що не мали змоги платити за навчання. Він уперше серед професорів започаткував ідею безоплатного прийому іспитів і заліків від студентів-незаможників.

Будучи запрошений з Відня до Праги на посаду професора, він швидко вивчає чеську мову й навчає чеських студентів хімії, фармакології, гігієни та судової медицини. Кілька разів його обирають на посаду декана медичного факультету і дві каденції — на посаду ректора цього знаменитого й стародавнього вишу.

Чеська наукова громадськість з гордістю та пошаною вважає Івана Горбачевського членом чеської нації, його портрет ще досі висить в університеті, а його бюст в Академії наук Чехії поряд з іншими чеськими вченими. Він же для чехів створив уперше в світі інститут лікарсь-

кої хімії, виростив цілу когорту науковців, які з гідністю працюють в університеті та АН.

Одночасно Горбачевський підтримував тісні зв'язки з Україною, а також матеріально родину й селян, з якими був споріднений генетично. Перебуваючи в час відпусток в Південно-Західному Поділлі та Буковині, звернув увагу на зубожіння селян, низьку освіченість та поширення захворюваності. Тут вперше висловив припущення, що причиною по-

ширеної серед бідного населення хвороби «пелагра» є неповноцінне харчування, зокрема, нестача тваринних білків, що пізніше підтвердили інші науковці з відкриттям вітаміну РР.

Як науковець він плідно працює над штучним синтезом речовин, про які знали, що вони є в організмі, але яких штучно не можна синтезувати (віталістичний напрямок у науці). На 28 році життя молодий асистент Віденського університету, на здивування багатьох відомих у той час хіміків, уперше в світі штучно одержав сечову кислоту, яку ще у XVIII столітті знаходили в сечі хворих на сечокам'яну хворобу. Дещо пізніше Горбачевський синтезує метилсечову кислоту, креатин і ксантин. Він же відкриває фермент ксантиноксидазу,

запропонує формулу сечової кислоти. Він уперше також запропонував теорію утворення сечової кислоти в організмі ссавців. Вчення Горбачевського про утворення сечової кислоти з продуктів розпаду нуклеїнових кислот ксантину та гіпоксантину не втрачає свого значення й нині.

Йому належить роль першопрохідника у вивченні розщеплення нуклеїнових кислот як носіїв генетичної інформації.

Він стає міністром здоров'я Австро-Угорщини. За принципом Горбачевського відкриваються такі ж міністерства в Німеччині, Франції, Італії. Але довго на посаді міністра не затримався. Протестуючи проти рішення уряду віддати Східну Галичину з вели-

кими родовищами нафти та газу Польщі, він залишає посаду й стає членом Національної Ради, яка проголосила 1 листопада 1918 року створення ЗУНР. Після втрати самостійності ЗУНР та УНР Горбачевський повертається до Відня й працює над створенням Українського вільного університету. Він стає професором, а потім і ректором новоствореного університету, який з 1923 року переймає до Праги. Одночасно бере участь у створенні таємного університету у Львові, працює в господарській академії в Подєбрадах. Стає ініціатором, а потім почесним головою Українського лікарського товариства. Ініціатива Горбачевського стосується відзначення українцями роковин Т. Шевченка та І.Котляревського.

Він зорганізовує українські наукові з'їзди для українців Європи та Америки. Пише й друкує чеською та українською мовами підручники для студентів з органічної, біологічної та неорганічної хімії (останній — в рукописах).

Його обирають дійсним членом Всеукраїнської академії наук у Харкові й пропонують кафедру біохімії. На щастя, він відмовився переїжджати до Радянської України. Хіміко-термінологічні словники, які Іван

Горбачевський опрацював, лягли в основу сучасної хімічної української термінології.

Після завершення Першої світової війни та поразки УНР Горбачевський виступає засновником створення музею національно-визвольної боротьби в Празі. Проголошення незалежної самостійної Закарпатської України 1939 року спонукало нашого крайнина на збір коштів серед українців для допомоги закарпатським сітовикам. Зібрані членами товариства кошти в сумі 150 тисяч крон були використані на придбання обмундирування воїнів. Його донька викладає українською мовою хімію у закарпатських гімназіях.

Крізь, де розглядалась українська справа, там як активіст завжди був Горбачевський. Проживши понад 60 років свого життя за межами України, він жив її ідеями, працював над створенням Української держави.

Життєпис Горбачевського дуже повчальний для молодого покоління, вчить його патріотизму та любові до України. Горбачевський — це гордість української нації. Його пам'ятають і шанують українці всього світу.

Горбачевського пам'ятають і шанують в Європі: Чехії, Словаччині, Австрії, Німеччині, Франції, Польщі, де його праці сприяли розвитку науки і культури. Саме тому 2014 рік рішенням ЮНЕСКО відзначено як рік Горбачевського.

В Україні свій внесок він зробив в культуру і науку Львівщини, Закарпаття, Тернопільщини та Івано-Франківщини. В Тернополі на знак вдячності Горбачевському одній з вулиць надано його ім'я. В медичному університеті, що носить ім'я акад. І. Горбачевського, йому поставлено пам'ятник, відреставровано та заново побудовано будинок, в якому народився майбутній академік. Зараз у будинку-садибі розмістився музей І.Горбачевського. В ювілейні дні Горбачевського в університеті проводять урочисті академії, відбуваються Горбачевські читання та масові відвідування студентами й громадськістю музею-садиби. Пам'ять про І.Горбачевського на Тернопільщині буде вічною.

**Ярослав ГОНСЬКИЙ,
професор ТДМУ**

ОБ'ЄКТИВ

**Соломія ФЕДЮК, студентка фармацевтичного факультету (ліворуч);
Тетяна РАДІОНОВА, студентка медичного факультету (праворуч)**

Фото Павла БАЛЮХА

ВІРА, НАДІЯ, ЛЮБОВ КОТИКИ: «РАДІ, ЩО НАВЧАЄМОСЯ В НАЙКРАЩОМУ МЕДУНІВЕРСИТЕТІ УКРАЇНИ»

Сестри Віра, Надія, Любов Котики навчаються на 3 курсі медичного факультету. Чарівні й веселі, вони мають одну заповітну мрію на трьох – стати лікарями. Щоб повертати людям безцінний Божий дар – здоров'я, потрібні системні, глибокі знання.

Дівчата радіють, що медичну освіту здобувають у ТДМУ, який завжди займав провідні позиції, а цього року посів перше місце серед 18 вищих медичних навчальних закладів України, випередивши в рейтингу попереднього лідера – Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця.

На навчання сестри приїхали із Золочева Львівської області.

Наше місто славиться відреставрованим замком – пам'яткою оборонної архітектури XVII століття. Він входить до туристичного маршруту «Золота підкова Львівщини», що об'єднує три замки – в Олеську, Підгірцях і Золочеві, і є дуже популярним серед туристів, – розповідають Віра, Надія і Любов.

Вони люблять своє древнє місто, де мешкають батьки, і куди так приємно приїжджати на вихідні. А потім – повертатися до Тернополя, що теж став рідним за час навчання в університеті.

Школу всі троє закінчили із золотою медаллю. Коли сказали вдома, що подаватимуть документи в медичний університет, рідні не здивувалися, бо давно знали про їхню мрію.

– Можливо, любов до медицини передалася нам генетично, – кажуть дівчата. – Мамина рідна сестра – лікар-терапевт, дві її двоюрідні сестри теж свого часу закінчили ТДМУ. Та пріоритетним вважаємо вплив бабусі, до чиїх порад ми завжди прислухалися. Бабуся понад усе хотіла нас бачити лікарями, бо лікар, казала, найблагородніша професія. І ми теж такої думки.

В їхній родині панує злагода та взаєморозуміння.

– Наш батько – будівельник, мама – соціальний працівник. Є ще старший брат. Він – юрист, працює за фахом. А ми в школі дуже любили біологію та хімію, їздили щороку на олімпіади. В університеті вивчення улюблених навчальних дисциплін продовжили. А на третьому курсі до цього переліку додалися ще клінічні дисципліни. Дуже подобається терапія, педіатрія, хірургія. А які цікаві клінічні випадки бувають! Студенти-медики мають можливість вивчати їх під час практики безпосередньо в лікарні, що дуже важливо. Бо прочитати в підручнику – це одне, а побувати біля ліжка хворого й побачити все

на власні очі – цілком інше. Клінічні кафедри ТДМУ функціонують на базі Тернопільської університетської лікарні, де працюють досвідчені фахівці. Така організація навчання дозволяє добре засвоїти найскладніші теми. Відвідуємо також за-

няття на військовій кафедрі. Взагалі вчитися у ТДМУ нам дуже подобається, – розповідають сестри.

– Стипендію отримуєте?

– Так. Підвищену. Щиро кажучи, не очікували. Спершу шукали своє прізвище в списку студентів, які отримуватимуть звичайну стипендію, й дуже засмутилися, не знайшовши. Тоді глянули в інший список, з прізвищами студентів, яким при-

значили підвищену стипендію. І побачили, що ми там є.

– На час навчання студентським домом стає гуртожиток. Задоволені умовами проживання?

– Так, задоволені. Мешкаємо разом, в одній кімнаті, в гуртожит-

системі навчання за методикою «єдиного дня», що так відрізняється від шкільної. Час пролітає дуже швидко. Навіть не віриться, що три чудових роки студентського життя вже майже позаду.

– Захоплення у вас теж спільні?

– Так. Любимо співати. У всіх трьох голоси різні, а коли співаємо разом – дуже гарно виходить.

– Які пісні вам подобаються?

– Українські. Школярками на всіх міських і шкільних концертах виступали. А ще відвідували дитячо-юнацьку спортивну школу. Улюблений вид спорту – біг. Донедавна займалися також аеробікою, але зараз на це часу немає. Третій курс все-таки, в червні вперше складатимемо інтегрований іспит «Крок», тож треба готуватися, щоб отримати гарний результат.

– Невже й співати перестали?

– Співаємо вдома, так би мовити, для душі. У вільний час ходимо на прогулянку в парк, до озера. Можемо спекти щось смачненьке. Але це буває досить рідко, бо треба вчитися.

– Додому часто їздите?

– Щотижня. Рідні за нами дуже скучають, особливо мама.

– Впевнена, що батьки пишуться вашими успіхами в навчанні. Хай так буде й надалі.

Оксана БУСЬКА

СПІВОЧИ ТАЛАНТИ

ТРЕТЬОКУРСНИК ЛЕОНАРДО ОБОДОЯКЕ СТАВ ПІДОПІЧНИМ СВЯТОСЛАВА ВАКАРЧУКА

Минулого року студент Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського Леонардо Ободояке з Нігерії отримав неабияку популярність в Інтернет-спільнотах завдяки виконанню пісень гурту «Океан Ельзи».

Майбутньому хірургу подобається красива та змістовна поезія. Він залюбки слухає українські гурти, вивчає нашу мову й вдумується у зміст кожного слова. Українську мову Леонардо вивчив, спілкуючись з тернополянами та слухаючи українськомовні радіостанції. Будучи студентом третього курсу, нігерієць вирішив спробувати власні сили й у проєкті «Голос країни». Його спроба виявилася вдалою – і ось тепер студент ТДМУ в команді Святослава Вакарчука.

– Чи легко вам було брати участь у відбірковому турі?

– Коли мені розповіли про кастинг на участь у проєкті «Голос країни», я спершу відмовився брати участь. Проте мої друзі переконали спробувати свої сили. Ніколи не бачив себе в ролі конкурсанта. Один з моїх друзів сказав, що в мене буде можливість познайомитися зі Святославом Вакарчуком. Для мене це стало головною причиною подати заявку. Можна сказати, що моя мрія про знайомство зі Святославом реалізувалася.

– Ви проходили відбірковий тур у Львові?

– Так. До речі, пройти випробування було неважко. Після виконання пісні представники телеканалу сказали, що в разі проходження до наступного туру вони мені зателефонують. Через певний час мене запросили на «сліпо прослуховування» до Києва. Запис відбувся орієнтовно в лютому. На ці прослуховування приїхало дуже багато учасників. Люди чекали 24-35 годин. У кожного були визначені день і година. У день «сліпо прослуховування» був дуже змучений і під час перегляду свого виступу зрозумів, наскільки втома впливає на виконання пісні. Справа в тому, що ми виїхали ввечері за день до виступу. В автобусі було холодно, тому дуже замерзли. Навіть не було часу поїсти, оскільки в знімальному павільйоні ми мали бути вже о 9 ранку. Мій виступ відбувся о 17 годині.

– Вас постійно підтримують друзі та спонукують брати участь у конкурсах. Чому ви не настільки зацікавлені?

– Навіть важко сказати чому. Не вважаю свій талант особливим. Друзі постійно кажуть, що багато співаю, тому, на їхню думку, варто спробувати себе в цьому конкурсі. Їм подобається, як я співаю. Вони вважають мене гідним учасником.

– Чи були впевнені, що Святослав Вакарчук повернеться?

– Був впевнений лише у тому, якщо він впізнає мій голос, то обов'язково повернеться. Насправді я

дуже хвилювався, тому навіть не знав, що очікувати. Це був мій перший виступ на великій сцені. Моє виконання пісні під час «сліпо прослуховування» справді відрізнялося від того, як я заспівав на відео, що

є в Ютубі. Мені тепер важко пояснити, чому так трапилось. Можливо, це хвилювання далося взнаки.

– Ви спілкувалися зі Святославом вже після «сліпо прослуховувань»?

– Ми багато спілкувалися і для мене важливими були його консультації з приводу того, як відкривати голос і використовувати його максимально. Він рекомендував бути самим собою, слухати багато різної музики, бути чесним. Святослав Вакарчук сказав, що бути чесною людиною набагато краще, ніж

мати правильну поведінку. Я згодом довго думав над його словами. На мою думку, якщо людина старається робити все правильно, але не є чесною, то її поведінка і слова фальшиві. І невдовзі люди побачать все. Якщо людина чесна, то вона буде помилятися, але робитиме все від душі, їй більше довірятимуть.

Загалом участь у проєкті була пізнавальною. Познайомився з багатьма учасниками, кожен з яких розповів свою історію потрапляння на прослуховування. Ми багато спілкувалися в дружній атмосфері.

– Чи вдасться вам поєднувати навчання та участь у «Голосі країни»?

– Сподіваюся, що вдасться. Після виступів у проєкті обов'язково повертатимусь до Тернополя, бо маю багато обов'язків: навчатися, вести свій бізнес через Інтернет та інші. Навчання в медичному університеті вимагає щоденної підготовки і складання тестів, тому потрібно постійно готуватися. Для мене участь у проєкті є легкою, адже я співаю так, як відчуваю. Уроків вокалу спеціально для цього не беру. Не розчаруюся, якщо на якомусь етапі моя участь припиниться. Чесно кажучи, вже багато чого навчився й отримав цінний досвід. Тим більше, у мене не було якихось конкретних планів на участь у цьому проєкті. Я не готовий залишити все заради проєкту, оскільки навчаюся на третьому курсі й багато праці вклав у навчання. Вже щось трохи тямлю в медицині, тому хочу розвиватися й

надалі в цьому напрямку. Адже мені ще треба здобути практичні навички. З іншого боку, співати та грати на гітарі мені вдається легко.

– У вас, напевно, велика родина в Нігерії?

– Родина у мене велика. Маю ще трьох братів і двох сестер. За достатком належимо до середньостатистичної сім'ї. До Тернополя приїхав навчатися тому, що місто невелике і затишне. У майбутньому планую стати хірургом. Мені насправді дуже подобається ця професія, адже хочу допомагати людям бути здоровими, покращувати якість їхнього життя. У сім'ї я п'ята дитина. Четверо вже отримали вищу освіту. Молодший брат навчається в коледжі, сподіваюся, що і він також здобуде вищу освіту. У родині я перший медик.

– Ви досить добре вивчили українську мову. Як вам це вдалося?

– Українську мову вчив відтоді, як приїхав сюди. Потрібно сказати, що я її вивчаю і досі, бо ж це складний процес. Насправді ще не дуже добре розмовляю нею, але вслухаюся у кожне слово та намагаюся покращити свою вимову. Я слухав людей, повторював усе, що вони говорили, і практикував вдома нові слова. У мене багато друзів серед українців, тому є з ким спілкуватися. Мої однокурсники майже не знають української, оскільки викладачі медуніверситету спілкуються з нами англійською. А ще більшість з них вважають, що після навчання українська їм не знадобиться. До того ж вивчати її афроамериканцям дуже й дуже складно.

Розмову вела
Яніна ЧАЙКІВСЬКА

МУЗЕЙ ІСТОРІЇ УНІВЕРСИТЕТУ

(Закінчення. Поч. у №5, 7)

За період незалежності України Тернопільський медичний університет відвідали численні гості, зокрема, Президент України Л.Д. Кучма (1999), колишній викладач філософії в Тернопільському медінституті (1962-1966), відомий філософ і правозахисник, в'язень концтаборів (1972-1984) В.С. Лісовий (1998), Патріарх київський та всієї Русі-України Філарет (2012), Голова Верховної Ради України В.М. Литвин (2009), міністр охорони здоров'я України Р.В. Богатирьова (2013), письменник Ю. Андрухович. Фотоматеріали про ці відвідини виставлено в музеї.

У музеї розміщено перелік працівників університету, удостоєних почесних державних і громадських відзнак: члени-кореспонденти Національної академії медичних наук України – професори Ковальчук Л.Я., Андрейчин М.А., Сміян І.С.; заслужені діячі науки і техніки України – професори Ковальчук Л.Я., Андрейчин М.А., Бігуняк В.В., Вадзюк С.Н., Дзюбановський І.Я., Маркова О.О., Сміян С.І., Федюк Я.І., Хміль С.В., Швед М.І., Шкробот С.І.; заслужені працівники вищої школи України – професори Скакун М.П., Сміян І.С.; заслужені винахідники України – проф. Єдинак О.М., доценти Дем'яненко В.В., Луцук О.С.; заслужені лікарі України – професори Семенюк Ю.С., Шидловський В.О., доц. Пришляк В.Д.; заслужений працівник охорони здоров'я України – проф. Файфура В.В.; лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки – професори Бігуняк В.В., Сморщук С.А., Шидловський В.О.; лауреат Національної медичної премії України – доц. Пришляк В.Д.; почесний громадянин міста Тернополя – проф. Бігуняк В.В.; визнані «Людиною року Тернопільщини» – професори Ковальчук Л.Я., Андрейчин М.А., Бігуняк В.В., Дзюбановський І.Я., Ковальчук О.Л., доценти Пришляк В.Д., Флехнер В.М., Березовський О.І., а також журналіст

Шот М.М.; члени Національної спілки письменників України, випускники ТДМУ – Бабій С.О., Березовський О.І., Волков О.М., Кірик-Радомська Л., Костів-Гуска Г.М., Петрук-Попик Г.М., Романчук Л.І., а також доцент кафедри медичної фізики Ладика Р.Б.; член Національної спілки письменників і Національної спілки журналістів України – випускниця ТДМУ, автор тексту й музики і багаторічний виконавець гімну Тернопільського медуніверситету, кандидат меднаук Волотовська Н.В. Для їхніх художніх творів відведено місце в окремій вітрині. Тут же – великий доробок члена Національної спілки журналістів України Шота М.М. під назвою «На пагорбі долі». Виставлено також поетичні збірки члена Національної спілки журналістів України, доцента Дідуха В.Д. і доцента Бойко О.В. Розміщено компакт-диск з піснями доцента Футуїми Ю.М., графічний малюнок професора Олійника О.В.

Окрему вітрину відведено випускникам різних років, які успішно проявили себе в науковій, організаційній та громадській роботі за межами університету. В експозиції – наукові праці заслуженого діяча науки і техніки, лауреата Державної премії України, чл.-кор. НАН і НАМН України проф. Чекмана І.С., заслуженого діяча науки і техніки, двічі лауреата Державної премії України, лауреата премії ім. А. Везалія Американської асоціації нейрохірургів, академіка, віце-президента НАМН України проф. Цимбалюка В.І., заслуженого діяча науки і техніки, лауреата Державної премії України проф. Ситара Л.Л., заслуженого діяча науки Російської Федерації проф. Антоніва В.Ф., заслуженого діяча науки і освіти України проф. Дроговоз С.М., заслуженого лікаря України проф. Сеймівського Д.А., а також світліни професорів Абрамова С.С., Клішевича Б.А., Луцук У.Б., Мальцева В.І., Поліщука В.М., Ринденка В.Г., Рубленика І.М., Сусли П.А., Філіпчука О.В., Шенкмана Б.З.

3 музейної експозиції

Вітринна експозиція завершується матеріалами святкування 50-річчя і 55-річчя з дня заснування Тернопільського медичного університету.

На стінах фойє четвертого поверху влаштовано дві фотогалереї – ректорів і викладачів університету різних років (55 осіб) і почесних членів вченої ради університету (46 осіб). У фойє встановлено чотири монітори. Відвідувачі музею, які зацікавлені біографією та науковими здобутками тієї чи іншої особи, можуть переглянути відеоматеріал

про них. Так само можна викликати на екран відеофільм про історію кожної кафедри університету.

І надалі збирають і нагромаджують матеріал для розширення музейної експозиції з врахуванням досягнень університету впродовж останніх років. Зокрема, в січні 2012 року за ініціативою Тернопільського медуніверситету створено Міжнародний науково-освітній інноваційно-технологічний Консорціум медичних ВНЗ і ВНЗ фізичного виховання та спорту, до складу

якого ввійшли 24 провідні університети Європи й США. Основною метою діяльності консорціуму є формування сучасної корпоративної системи підготовки висококваліфікованих фахівців і наукових кадрів, реалізація інноваційних проектів на основі інтеграції наукового, освітнього, лікувально-профілактичного, інноваційного та технологічного потенціалу членів консорціуму.

**Анатолій ПАЛАМАРЧУК,
Василь ФАЙФУРА,
Юрій БОНДАРЕНКО**

ВІТАЄМО!

16 квітня виповнилося 75 років ветеранові ТДМУ, кандидату медичних наук Орестові Васильовичу ПОМАЗАНЬСЬКОМУ.

Вельмишановний Оресте Васильовичу! Сердечно вітаємо Вас з 75-літтям! У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після 11-ти років практичної лікарської роботи успішно пройшли 30-літній трудовий шлях асистента кафедри акушерства та гінекології.

Після завершення науково-педагогічної діяльності на кафедрі, незважаючи на поважний вік, Ви ще впродовж шести років продовжували реалізовувати свій великий досвід, працюючи викладачем у Тернопільському медичному коледжі.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з талановитих випускників першого покоління, відомого

науковця, висококваліфікованого клініциста-акушера-гінеколога, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Оресте Васильовичу, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, бадьорості духу, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

**Ректорат ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського**

1 травня відзначає ювілейний день народження доцент кафедри акушерства та гінекології №1 ТДМУ Ірина Миколаївна МАЛАНЧИН.

Вельмишановна Ірино Миколаївно! Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, успішно пройшли понад 23-х літній трудовий шлях спочатку старшого лаборанта, аспіранта, асистента кафедри мікробіології, пізніше – асистента, а останні 8 років – доцента, завуча кафедри акушерства та гінекології №1.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з талановитих випускників другого покоління, відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-акушера-гінеколога, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за бага-

торічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро, жіночність та інтелігентність заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Ірино Миколаївно, міцного здоров'я, творчого натхнення, нових здобутків у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного, щасливого життя.

Нехай не згасає молодість душі, бадьорий настрій, невичерпний оптимізм, щедро колоситься Ваша життєва нива!

**Ректорат ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського**

БЛАГОДІЙНІСТЬ: ОСНОВНІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Законодавство України про благодійну діяльність і благодійні організації базується на Конституції України та складається із Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації», Господарського кодексу України, міжнародних договорів України, згоду на обов'язковість яких надала Верховна Рада України, та інших нормативно-правових актів.

Благодійність заснована як на волонтерській, так і професійній діяльності благодійників, благодійних організацій та благодійних фондів, яка орієнтована на допомогу та покращення суспільства, певних його верств чи осіб.

Благодійна діяльність у ширшому значенні — це дія з надання безпосередньо чи обслуговування благодійної допомоги благодійника, як соціально значуща функція, зреалізована через впровадження та визначення законодавством вид діяльності. Благодійництво, благодійну діяльність здійснюють через благодійні організації — неприбуткові недержавні організації. Головною метою їхньої діяльності є здійснення благодійної діяльності в інтересах суспільства або певних категорій осіб.

Благодійна організація розробляє власну благодійну програму, яка є комплексом благодійних заходів, спрямованих на вирішення завдань, що відповідають статутним цілям організації.

Відповідно до ст. 131. Господарського кодексу України, юридичні особи, незалежно від форм власності, а також повнолітні громадяни можуть утворювати благодійні організації (благодійні фонди, благодійні товариства, благодійні установи тощо).

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, а також державні та комунальні підприємства, установи, організації, що повністю або частково фінансуються з бюджету, не можуть бути засновниками (засновником) та/або членами благодійної організації та надавати благодійну допомогу.

Благодійна організація діє на основі установчих документів, які затверджує вищий орган управління благодійної організації, і є

юридичною особою. Установчі документи благодійної організації можуть визначати особливості діяльності та припинення такої організації і не повинні суперечити законам України.

Благодійні організації набувають прав та обов'язків юридичної особи з часу їх державної реєстрації. Державну реєстрацію благодійних організацій проводять державні реєстратори за місцезнаходженням благодійних організацій відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців».

Благодійні організації мають право власності та інші речові права на кошти, цінні папери, земельні ділянки, інше нерухоме та рухоме майно, а також нематеріальні активи, якщо інше не встановлено законом або установчими документами.

Використання доходів і правочини благодійних організацій не повинні суперечити актам законодавства та цілям благодійної діяльності.

Витрати, пов'язані з управлінням благодійними фінансовими жертвами, входять до адміністративних витрат благодійної організації, якщо інше не встановлено законом або правочинним між благодійною організацією та благодійником.

Благодійна організація має право здійснювати неприбуткову господарську діяльність, спрямовану на виконання її цілей, визначених установчими документами. Здійснення благодійними організаціями діяльності у вигляді надання певних послуг (виконання робіт), що підлягають обов'язковій сертифікації або ліцензуванню, допускається після такої сертифікації або ліцензування в установленому законом порядку.

Відповідно до Закону України від 5 липня 2012 року «Про благодійну діяльність та благодійні організації», **благодійна діяльність** — це добровільна безкорислива діяльність благодійних організацій, що не передбачає отримання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара.

Благодійна діяльність розповсюджується на такі сфери,

як: освіта, охорона здоров'я, екологія, охорона довкілля та захист тварин, запобігання природним і техногенним катастрофам та ліквідація їх наслідків, допомога постраждалим внаслідок катастроф, збройних конфліктів і нещасних випадків, а також біженцям та особам, які перебувають у складних життєвих обставинах, опіка і піклування, законне представництво та правова допомога, соціальний захист, соціальне забезпечення, соціальні послуги і подолання бідності, культура та мистецтво, охорона культурної спадщини, наука і наукові дослідження, спорт і фізична культура, права людини і громадянина та основоположні свободи, розвиток територіальних громад, розвиток міжнародної співпраці України, стимулювання економічного росту і розвитку економіки України та її деяких регіонів та підвищення конкурентоспроможності України, сприяння здійсненню державних, регіональних, місцевих та міжнародних програм, спрямованих на поліпшення соціально-економічного становища в Україні.

Благодійники спільно чи індивідуально можуть здійснювати благодійну діяльність на підставі добровільного вибору одного або кількох таких її видів:

- 1) безоплатна передача у власність бенефіціарів (набувачів благодійної допомоги) коштів, іншого майна, а також безоплатне відступлення бенефіціарам майнових прав;
- 2) безоплатна передача бенефіціарам права користування та інших речових прав на майно і майнові права;
- 3) безоплатна передача бенефіціарам доходів від майна і майнових прав;
- 4) безоплатне надання послуг та виконання робіт на користь бенефіціарів;
- 5) благодійна спільна діяльність та виконання інших контрактів (договорів) про благодійну діяльність;
- 6) публічний збір благодійних пожертв;
- 7) управління благодійними ендаментами (фінансовими жертвами);
- 8) виконання заповітів, заповідальних відказів і спадкових договорів для благодійної діяльності;

9) проведення благодійних аукціонів, негрошових лотерей, конкурсів та інших благодійних заходів, що не заборонені законом.

Благодійною пожертвою визнається безоплатна передача благодійником коштів, іншого майна, майнових прав у власність набувачів пожертви для досягнення певних, наперед обумовлених цілей благодійної діяльності, відповідно до Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації».

Як бачимо, у повсякденному житті (на вулицях міста, крамницях, телебаченні, у мережі Інтернет тощо) одним з найпоширеніших способів здійснення благодійної діяльності є публічний збір благодійних пожертв.

Публічний збір благодійних пожертв, як один з видів благодійної діяльності — це добровільний збір цільової допомоги у формі коштів або майна серед невизначеного кола осіб, зокрема, з використанням засобів електронного зв'язку або телекомунікації, для надання допомоги для сприяння законним інтересам бенефіціарів у сферах благодійної діяльності, а також розвитку і підтримка цих сфер у суспільних інтересах.

Публічний збір благодійних пожертв здійснюють від імені благодійної організації, особи, які діють на підставі нотаріально посвідченої довіреності керівника благодійної організації. Довіреність має визначати, зокрема, цілі, місце і термін збору коштів або іншого майна, порядок їх використання та порядок загального доступу до фінансових звітів благодійної організації.

Особи, які здійснюють публічний збір благодійних пожертв на користь благодійної організації від власного імені, діють на підставі контракту (угоди) про благодійну діяльність з такою благодійною організацією. Контракт (угода) має визначати, зокрема, цілі, місце і термін збору коштів або іншого майна, порядок їх використання, порядок загального доступу до фінансових звітів благодійної організації та відповідальність сторін у разі порушення контракту (угоди) або порядку використання пожертв.

Особи, які здійснюють публічний збір благодійних пожертв від імені або на користь інших бенефіціарів (крім благодійних організацій), діють на підставі контракту (угоди) про благодійну діяльність з таким бенефіціаром або одним з його законних представників. Контракт (угода) має визначати, зокрема,

цілі, місце і термін збору коштів або іншого майна, порядок їх цільового використання, обліку та звітності, а також відповідальність особи, яка здійснює публічний збір благодійних пожертв, перед бенефіціаром і благодійниками у разі порушення контракту (угоди) або порядку використання таких пожертв.

Не мають права здійснювати публічний збір благодійних пожертв особи, які перебувають на державній або іншій публічній службі, та особи, які діють від імені осіб, які перебувають на державній або іншій публічній службі.

Однією з форм благодійництва є **меценатство**.

Меценатська діяльність — благодійна діяльність у сферах освіти, культури та мистецтва, охорони культурної спадщини, науки і наукових досліджень, яку здійснюють у порядку, визначеному Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» та іншими законами України. Це — діяльність, завдяки якій громадські й приватні ресурси та майно добровільно спрямовують їхні власники на допомогу певним соціально незахищеним групам людей, розв'язання суспільних проблем, а також поліпшення умов громадського життя. Таку підтримку надають не лише біднякам, які живуть у злиднях, а й тим людям (громадським активістам, фахівцям, представникам творчих професій, учням і студентам) та некомерційним і неполітичним організаціям, які відчувають нестачу в коштах для вирішення індивідуальних, професійних, культурних, суспільних завдань та життя суспільства. Меценатство є важливим чинником підтримки культури, мистецтва, науки та освіти.

Благодійність зазвичай має бути допомогою нужденним, але водночас вона повинна сприяти тому, щоб кількість людей, які потребують сторонньої допомоги, скорочувалося. Її завдання, на наш погляд, полягає в поліпшенні стану суспільства загалом. Зокрема, благодійність покликана забезпечувати людей не предметами споживання, а засобами, за допомогою яких вони можуть самі собі допомогти, таким чином, щоб потребуючі перестали бути залежними та змогли стати відповідальними за своє життя.

Будьмо чуйними до чужого горя!

Підготував юридичний відділ ТДМУ

ВІТАЄМО!

Відзначила ювілейний день народження кореспондент газет «Медична академія», «Університетська лікарня» та «Ваше здоров'я» Лариса Аркадіївна ЛУКАЩУК.

Вельмишановна Ларисо Аркадіївно!

Прийміть щиросердечні, сповнені людської шани та поваги привітання з нагоди ювілейного дня народження.

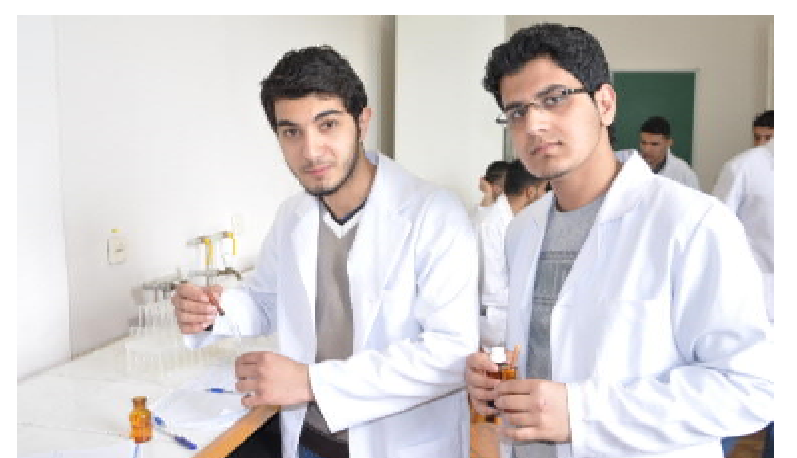
Понад десять років Ви невтомно трудитесь на журналістській ниві. Глибоко цінуємо Вашу творчу енергію,

відданість справі та високий професіоналізм. Ваші матеріали завжди є окрасою сторінок газет «Медична академія», «Університетська лікарня» та «Ваше здоров'я».

Зичимо Вам, Ларисо Аркадіївно, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів і Вашій благодійній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя і затишку на многії і благії літа.

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

Мохамед МЕДЖІТ та Абрахім АСХАР, студенти фармацевтичного факультету

ДУМКИ ВГОЛОС

МОЯ УКРАЇНА!

Часом опускаються руки... Хочеш сміятися, але довкола такі сумні обличчя...

Очі розбігаються від того, скільки ходить волонтерів і збирають гроші у скриньки на чийсь біду...

Уміємо співчувати... а от радіти за чиюсь здобутки ще не завжди можемо щиро... Та й взагалі розівчилися радіти...

Та хіба ж я про це? Казали, що 19 березня мали прилетіти лелеки. Я їх не бачила, але, як і попереджали народні прикмети, — похолодало... І ось що це?

Поверталася додому, роздивлялась землю під ногами нашого затишного подвір'я, оточеного новобудовами, аж наче якась невидима рука підняла моє обличчя догори. Я не повірила своїм очам: високо-високо наді мною, плавно і повільно, розправляючи крила, плыв у чистому небі справжній лелечий ключ. Вони дивилися лише прямо перед собою і, здавалося, що кінці їм не буде і час спинився... Аж ось, нарешті, остання пара — так хотілося вибігти за межі двору та проваджати їх поглядом аж до тої миті, доки не розтануть за обрієм... Спізнилися на 10 днів? Та, мабуть, ні... просто я їх пізно побачила... а хтось і взагалі не побачить...

А в серці зринають нові картини — ось сестричка розписує яйце

— скоро ж Великдень! Яка багата символіка наша українська! Які красиві узорі вимальовує писачок — аж душа радіє! Так і хочеться майнути на Закарпаття, в мальовниче Яремче, пройтися поміж барвистих прилавоків, провести рукою по теплих кольорових коцах-пледах, роздивитися неймовірні вишивки українських майстринь і, врешті, заслухатися мелодією гірського водоспаду... Наче під час медитації відчуваю, як заспокоюється дихання, а в пам'яті постають височезні хвойні ліси... Дихається так легко! Я відчуваю, що мої корені тут...

Хоча ні! Моя ж бабуся народилася під Києвом, в самому центрі України! Скільки разів чула від неї про сільські вечорниці! Як її ще малою дорослі брали в своє коло й починали співати! А вона, ще дошкільнятко — так заводила пісню, що мама жартувала: «Тебе, Галочко, чути аж на другий хутір!» Та хіба ж я лише про це? Недарма наша українська мова названа солов'їною, і неспроста посідає друге місце за милозвучністю після італійського бельканто. А хто чув гру бандури — той не забуде її

ніколи. Твір будь-якого жанру можна зіграти на ній і, погодьтись, оволодіти понад 50 струнами — це велика майстерність!

Хай поки що скрутно, та ми вже давно не в тенетах Радянського Союзу! Наша історія бере початок набагато глибше, ніж Київська Русь, адже на цих зем-

лях досягла піку свого розвитку одна з найдавніших світових культур — трипільська — понад п'ять тисяч років до нашої ери. Так, ми пережили багато — і напади загарбників, адже земля розташована на роздоріжжі кількох торгових шляхів і ще й до того ж є ласим шматочком... І кріпацтво... Особливо нелегкий і теперішній шлях до європейського становлення...

Та попри все — у нас є безліч героїв, видатних постатей, які можуть бути кумирами не лише для українця. Наші науковці відомі всьому світу — винахідник рентгенівських променів Іван Пулюй,

Соломія Крушельницька підкорила світову оперу, неймовірний письменник Микола Гоголь, наш космонавт Леонід Каденюк — був першим в незалежній Україні, хто полетів у космос, науковець Іван Горбачевський — заснував перше у світі Міністерство охорони здоров'я в Австрії, Юрій Вороний — український хірург, який здійснив першу в світі операцію з пересадки органа людині, визначивши цим напрямком трансплантології на тривалий час. Багато і наших сучасників... Микола Амосов — автор новаторських методик в кардіології та торакальній хірургії, займався проблемою штучного інтелекту, а художник Іван Марчук увійшов до сотні геніїв світу...

Я б хотіла обійняти свою Україну — обійняти так, щоб своєю любов'ю довести всьому світові, що ми — українці будемо жити на ній і не віддамо свою неньку нікому! А ще — нас таки багато! І я мрію, щоб українці, які живуть у діаспорі, поверталися на рідну землю, як ті лелеки з віршів. Але назавжди. Так, ми доброзичливі і лагідні, усміхнені й красиві, але заради своєї волі — не відступимося. Заради каліни під вікном, волошково-соняшникового поля — не присягнемо чужій вірі та мові. Заради своєї святої землі, яку нам доля пода-

рувала з народження — ми й далі доводитимемо світу, що ми гідні того, щоб нас поважали!

*Я глянула у небо — блакитне і прозоре,
На тлі його церковні жовтіли куполи,
І радість в серці мому — бо рідні два кольори
Вітали молитвами весняної пори.*

*Згадалось тепле літо — як родиться пшениця,
Як жайвір зависає на висоті пісень...
Безкрає поле жовто... так жовто золотиться
І тепло усміхається блакитний небодень.*

*О Україно рідна! Така ти стоголоса!
Та серед барв чудових знов помічаю я,
Як стелиться під ноги золотилиста осінь
Й назустріч синьоока іде любов моя...*

*А що зимою гріє серця українські щирі?
О... тут спинитись тяжко — та я скажу одне:
Коли злітає гордо й на вітрі майоріє
Синьо-жовтий прапор — то й ми здолаєм все.*

Наталія ВОЛОТОВСЬКА,
асистент кафедри
нормальної фізіології,
кандидат меднаук,
член Національної спілки
письменників України

СЛОВОМ ПОЕТИЧНИМ

**ВЕСНА У
ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ
ЗОНІ**

*Полів здичавіли лица...
Доріг ледь помітні сліди...
Колись тут зеленіла пшениця
і цвітом буяли сади.*

*І кожного ранку до школи діти несли свій сміх...
невже цього більше ніколи не буде у нас і в них?*

*Отруєну воду вип'ють довірливі сонячні промені —
і залишиться річка Прип'ять уже тільки в тихому спомині*

*Он тієї сумної бабусі,
що сидить на хисткому ослоні
і дивиться, як у лузі грають гривами дикі коні.*

*Так, дикі, до плуга незвичні,
до батога і вуздечки...
від цього бабуся обличчям темніє, як небо увечері.*

*Хоч би слово кому сказати,
та довкола — ані душі.
Тому вона йде до хати,
до портретів і образів.*

*Перед ними стає на коліна.
Ой, як ниють... Невже жива?
«В ім'я Отця і Сина...» —
пливуть і пливуть слова,*

*Сльоза щокою солона
услід за словами плыве...
Квітень. Чорнобильська зона.
Тут все мертво. Лиш горе живе.*

**ЗОРИ ПОЛИН
ЗЛОВІСНЕ СВІТЛО
НЕХАЙ ПОЩЕЗНЕ
НАЗАВЖДИ**

*Двадцять століття:
криваве, рубіжне...
чи зірка Полин*

*у тім винна? Ой ні...
когось виб'ють війни,
когось голод вижне,
когось закопають в чужій стороні.*

*Нахлинуть з Москви чорні хвилі отрути,
а з нею — імперський неправедний гнів...
Юнацькою кров'ю обагрені Крути
і корчиться воля*

*в червонім огні.
Покриє він все:
і людей, і землю,
останню надію у них одбере...
і між золотих океанів пшениці від голоду море народу помре.*

*А потім війна налетить, як шуліка...
А потім Чорнобиль зірве твої двері...
Україно, судилося, видно, калікою тобі доживати в московській імперії.*

Благаю, зберися з останньою силою, проси допомоги у Неба, в Ісуса — й таки підними свої зранені крила під поглядом, словом і мукою Стуса.

*А ще — обіпрись на плече Чорновола.
А ще — синьо-жовті Знамена розправ.
Ти бачиш, вже воля на обрії? Воля!
Я довго за неї*

*народ твій страждав!
Великдень Свободи...
Який він прекрасний, яке життєдайне у нього проміння!
Хай світить, святиться й ніколи не згасне твоє, Україно, трудне Воскресіння.*

ВОСКРЕСІННЯ

*Летить лелека над Чорнобилем,
Нікому діток не несе.
Ліна КОСТЕНКО*

*Україно, світла моя мати,
Із печаттю муки на устах,
На хресті Чорнобиля розп'ята,
Ти пройшла дорогою Христа.*

*Світ не знав такої катастрофи,
Поки твоя Прип'ять не звугліла...*

*Ти не впала. Вийшла на Голгофу.
І від болю чорного — прозріла.
Дріт колючий по живому тілу Чорнозем скрутив, неначе спрут.
Але ти, розтерзана, зуміла Вирватися із імперських пут.
Тріснули вони, як перевесла...
Впали ниць червоні прапори...
Українонько моя воскресла,
Тяжко підніматись догори?*

*Важко бути Феніксом, що з попелу,
Повертає знову до життя?
День прийде — й лелека над Чорнобилем
Знову понесе комусь дитя.*

*Покружляє трохи над подвір'ям
Й згорточок легесенько опустить,
Як у тому давньому повір'ї —
На тупі голівоньки капусти...*

Наталія ВОЛОТОВСЬКА,
асистент кафедри
нормальної фізіології,
кандидат меднаук,
член Національної спілки
письменників України

З ПЕРОМ І ДИКТОФОНОМ

СТУДЕНТИ СТВОРИЛИ ПРОЕКТ «ОБЛИЧЧЯ ТДМУ»

Кожного ранку тисячі студентів і сотні викладачів, переступивши поріг медичного університету й одягнувши білі халати, поспішають коридорами, заповнюють аудиторії, поринаючи в дивосвіт науки й медицини. На перший погляд, здається, ми всі такі однакові, що не знайти й десять відмінностей! Але це не так. Ми цілком різні!

За кожним білим халатом, акуратно застібнутим на всі гудзики, ховається особистість з веселою та грайливою вдачею, відчайдуш-романтик, тонка лірична натура, музикант, художник чи поет...

У кожного є своя мрія, свої «граблі», стрімкі злети та гіркі падіння. Кожен володар білого халату має свій «скелет у шафі», знає смак щастя та оскомину розчарувань, кохав і ненавидів, винайшов свій рецепт успіху, та хоч раз, але вкисив-таки «плід із забороненого дерева»...

Тож вирішили поспілкуватися з найцікавішими особистостями нашого університету і потім розповісти про них, — розповідає координатор проекту «Обличчя ТДМУ» Анна Чикита.

З якими труднощами зіткнулися в роботі?

Труднощі виникали, коли телефонували координатори проекту зі словами: «Завтра береш інтерв'ю в того і того, о такій-то годині». Тоді доводилося змінювати плани на день, щоб все встигнути. Але це — приємні клопоти, — переконана Тетяна Іваніцька.

У кого б ми не брали інтерв'ю, професора чи студента, нас всюди гарно зустрічали. Всі радо ділилися своїми життєвими історіями, показували фотографії, картини, грамоти, сертифікати та медалі. Поїли гарячим чаєм чи кавою, пригощали цукерками.

Найбільше переживала, коли на прохання наших читачів йшла брати інтерв'ю у цілої кафедри «Медицина фізика діагностичного та лікувального обладнання». Як з'ясувалося — це також дуже цікаво. Мені показували оновлені кабінети, обладнані комп'ютерною технікою. Вразила велика кількість новітньої апаратури. Про свої робочі свята й будні викладачі розповідають так цікаво, що зразу видно — вони вкладають в працю частинку своєї душі, — ділиться враженнями Анна Чикита.

Як обираєте героїв інтерв'ю?

Волених не було, навпаки, мене щиро запрошували прийти й до них, щоб написати матеріал, — згадує Аня Чикита.

Запам'яталось, як під час першого інтерв'ю я спілкувалася з капітаном команди КВК «Анестезія» Володимиром Лищуком, а його друзі «допомагали» йому відповідати, підказуючи, як би вони відповіли на те чи інше запитання. Також весело було готувати для публікації інтерв'ю з братами Поліщуками, бо до кінця запису на диктофоні я остаточно заплуталась, хто що відповідав, — мовить Тетяна Іваніцька.

Яке інтерв'ю вам запам'яталось найбільше?

Звичайно, найбільше запам'яталось інтерв'ю з ректором нашого університету, членом-кореспондентом НАМН Украї-

ни, професором Л.Я. Ковальчуком. Для мене воно було найбільш відповідальним. Леонід Якимович зустрів нас, учасників проекту, дуже гостинно. Ми спілкувалися понад дві години. Ректор поділився з нами планами проектів, які будуть втілюватися в нашому університеті, розповів багато цікавих історій зі свого життя. А наприкінці зустрічі подарував нам усім підручники з власним автографом. Коли ми вийшли з кабінету, то були переповнені позитивними емоціями.

Розкажіть про якісь цікаві випадки під час інтерв'ю.

Одного разу, коли я прийшла брати інтерв'ю у викладачів кафедри, у мене розрядився телефон і я присіла біля розетки в коридорі, щоб зарядити батарею. Викладачі мене помітили, впізнали, запросили в кабінет і напоїли гарячим чаєм. Їм було приємно, що я прийшла брати інтерв'ю. Щоправда, під час розмови з'ясувалося, що я потрапила не на ту кафедру. Але невдо-

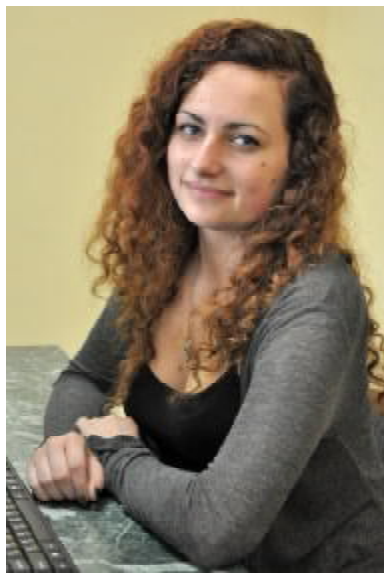
вовшись з донькою Ярослава Івановича, я ще раз дійшла висновку, що це надзвичайно цікава родина. Лариса Ярославівна вразила мене своєю яскравою харизмою, багатогранністю, людською щирістю і добротою, — каже Аня.

Які плани на майбутнє?
— Плануємо й надалі спілкуватися з цікавими особистостями нашого університету та завдяки цікавим інтерв'ю розширювати коло читачів й відвідувачів нашої Інтернет-сторінки. Хотілося б поруч із сучасними світлинами наших героїв показати й фото минулих часів, із шкільної, студентської пори, а також знімки, що розповідають про найцікавіші віхи життя.

Оксана БУСЬКА

Анна ЧИКИТА

Тетяна ІВАНІЦЬКА

воленіх не було, навпаки, мене щиро запрошували прийти й до них, щоб написати матеріал, — згадує Аня Чикита.

Запам'яталось, як під час першого інтерв'ю я спілкувалася з капітаном команди КВК «Анестезія» Володимиром Лищуком, а його друзі «допомагали» йому відповідати, підказуючи, як би вони відповіли на те чи інше запитання. Також весело було готувати для публікації інтерв'ю з братами Поліщуками, бо до кінця запису на диктофоні я остаточно заплуталась, хто що відповідав, — мовить Тетяна Іваніцька.

Яке інтерв'ю вам запам'яталось найбільше?

Звичайно, найбільше запам'яталось інтерв'ю з ректором нашого університету, членом-кореспондентом НАМН Украї-

Відповіді у наступному числі газети

СКАНВОРД

→				↓	2. Рід музики	→			↓
	3. Суцвіття злаку						4. Масмедіа		
	5. Ювелірний виріб								7. Нота
									8. Врашнішня зоря
							9. Напій		↓
	10. Західний цінний папір								12. Коefіцієнт корисної дії
									14. Мон-слів'янин літера
									16. Шашка
									17. Надзвичайна подія
									18. Казах
									19. Грунт, в яку повернувся під водою
									22. 4047 м²
	20. Річка на Тернопілі								23. Ви-мерлий птах
									24. Ткачина
									27. Ріка в Ірані, Туркменістані
									28. Документ
									29. Інфекційне захворювання
									31. Ім'я
									32. Короткі записи
									33. Пістолет
									35. ...банк
									34. Нервова клітина
									37. Брат Либіді
									38. Французький актор
									39. Душа в Єгипті
									41. Обледенілий сніг
									42. Легкий кінь
									43.
									44.
									45. Професіонал
									46. Людський орган
									47. Гурт овець
									48. Райцентр на Тернопілі
									49. Пральний порошок
									50. Газ
									51. Місто в Росії
									52. Комаха, що жалить
									53. Підтримка знатної особи
									54. Рівчак
									55. Повесть М. Гоголя
									56. Колоча акула
									57. Райцентр на Полтавщині
									58.
									59. Німецький фізик
									60. Клич журавля
									61. Кітай
									62. Ремонтно-будівельне управління
									64. Сотка
									65. Папуга
									66. Літак
									67. Робочий одяг
									68. Дикий віслик
									69. Захворювання

Відповіді на кросворд, вміщений у № 7 (360), 2014 р.

Горизонталь: 4. Наукошот. 7. Злагода. 8. Анекдот. 10. Скіпетр. 15. Біанка. 16. Фюнес. 18. Італія. 19. Кіш. 20. Едіта. 21. Легіт. 22. Оса. 26. Пістон. 27. Мафія. 28. Толока. 29. Квартет. 32. Флігель. 33. Деревій. 35. Естрада.
Вертикаль: 1. Бурдюк. 2. Око. 3. «Корнет». 5. Платина. 6. Комісар. 9. Спина. 11. Міліція. 12. Сардина. 13. Міністр. 14. Військо. 16. Фатум. 17. Стеля. 23. Штапель. 24. Афера. 25. Пломбір. 30. Вилиск. 31. «Енеїда». 34. Ера.